

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XX.

NEW YORK, 15. DUBNA 1898.

Číslo 4.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pořadatel: Dr. K. Štulík, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskár a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovávají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechtě oznámi výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy nechtě oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

Pro nedostatek místa

a opožděné zaslání odloženy byly na příště zprávy ze župy Východní.

OBSAH.

Záslužné členství. — Ochabujeme? — Příští závody a sjezd. — Jaro a Sokolstvo. — Sokol Americký. — O tělocviku dospělých s hledišť lékařského. — Několik časových otázek tělocvičných. — Náhledy o úmrtní podpoře a tělocviku. — Ze župy Východní. — Ze župy Západní. — Dopisy: ze sboru Vlasť, ze St. Louisu, z Bohemia, z Filadelfie, z Baltimore, z Chicaga, z Clevelandu a ze Cedar Rapids. — Schůze výk. výb. N. J. S. — Účetní zpráva jednatele a různá oznámení.

Záslužné členství.

Dopisovatel T. J. Sokol v St. Louis, br. Široký, jehož dopisy vždy jsou velmi zajímavé, zmiňuje se následovně o záslužných členech svého sboru:

„Br. Petr Pítha jest nyní třetím naším záslužným členem a všichni tři jsou volni platit plný poplatek ku sboru. Jak povede se Nár. Jed. Sok. za 5, za 6 roků, zůstane-li članek taký (P. r. Míni prominutí všech poplatků členům, kteří po 20 roků ku sboru patřili) v platnosti? Ponechávám výboru sjezdu.

Članek, jímž členové po 20letém členství zbaveni jsou povinnosti platiti příspěvky, přijat byl na sjezdu v Clevelandu. Otcem článku toho byl Sok. J. Kostner, tehdy zástupce Těl. Jed. Sokol v Chicagu.

Byli jsme tehdy proti tomu, aby članek ten v uvedeném smyslu byl sjezdu podán, neboť jednalo se původně jen o to, aby usnadnilo se těm členům, kteří se stárli, jsouce chudí, na dále setrvati členy sborů sokolských.

Jsou mnozí z nás, kteří po celý život svůj těžce pracují a přece sestárnuvše, jsou v poměrech velice stísněných, neboť výdělek jejich v letech pozdějších jest spíše menší než větší.

Pro to jsme byli, aby členům takovým, skutečně potřebným, výhoda neplatiti příspěvky po dvacetiletém členství byla poskytnuta, když by o to požádali.

Netřeba zajisté výhodu takovou dávat členům takovým, kteří statky pozemskými jsou dostatečně obda-

reni, kterým na těch 80 neb 90 centech čtvrtletního příspěvku mnoho nesejde.

Jest však známo, že právě ti zámožnější bývají pravidelně velice opatrní ve svých vydáních, kde jedná se o podporu věci tak prospěšné jako jest sokolství a tu snadno z té příčiny — ovšem zakryté — se nalezl důvod, že nesmí býti činěn žádný rozdíl mezi členy i že má býti po 20 letech osvobozen od placení příspěvků každý, ať si jest chudým neb bohatým.

Dnes již ve starších sborech máme dosti těch, již zmíněné výhody používají a čím déle by članek výše zmíněný byl v platnosti, tím více by počet jejich rostl.

O tom, že by členové záslužní zřekli se výhody jim stanovami poskytované, nevíme, jen z dopisu bra. Širokého se dovídáme, že u sboru jeho tak tři záslužní členové učinili. Kdyby tak učinil každý člen záslužný, jemuž placení příspěvků nečiní nepřekonatelných obtíží, nebylo by třeba opravy článku naduvedeného.

Však pokud víme, neděje se tak a snad některý z těch Sokolů, který má jmění snad okolo 50 neb 100 tisíc dolarů, ochotněji přijme výhodu mu poskytovanou než ten, kdo jsa živ z výdělku rukou svých, nevlastní jmění žádného. Nepochybujeme o tom, že slova bra. Širokého budou náležitě uvážena, i že članek o členech záslužných dojde na příštím sjezdu opravy.

Ať vydá se záslužná listina každému Sokolu, jenž po dvacet let ku spolku patřil, však ať osvobozen jest od dalšího placení příspěvků jen ten, který o to požádá jest nucen. Pak doufáme, že žádný z těch, kteří platiti mohou bez obtíží na dále, nebude o osvobození od placení příspěvků žádati, neboť tím, že po 20 let k sboru náležel, dokázal, že věci sokolské jest věrným a obětavým podporovatelem.

Ochabujeme?

Časté jsou stesky v poslední době do všeobecné jakés ochablosti v našich sborech.

Nejsme z těch, kteří se rádi na vše dívají v barvách růžových, však nejsme také žádnými škarohlídy a proto máme za to, že posuzujeme správně činnost naši. Uvažujeme ji však co celek a nikoli jen nějakou její část.

Jest sice pravda, že u některého sboru necvičí se tak pilně jak se cvičovalo, že tolik členů nedostavuje se pravidelně ku cvičení, však musíme též uvážiti, že jsou též mnohé sbory, u nichž návštěva ve cvičení vzrostla, zároveň pak nesmíme přehlížeti, co nových sborů v po-

slední době povstalo a to sborů čilých, z nichž mnohý předčil i pilné sbory starší.

Však dejme tomu, že skutečně u dospělých tělocvičná činnost ochabla.

Jak naproti tomu vzkvétlo utěšeně cvičení mládeže!

Počítejte jen kolik žactva mívaly sokolské sbory před nedávnem ještě a jak toto zmnoženo bylo dobou poslední.

Z každého téměř sboru dochází zprávy potěšné o přibývání žactva i o tom, jak horlivě cvičení si hledí.

A výchova mládeže jest a zůstane přední povinností každého sokolského sboru.

Hleďme jen pilně k tomu, aby ta mládež, která se v tělocvičnách našich shromažďuje, byla odchována v duchu českém, by se nám neodnárodnila a pak nebude nám za nedlouho naříkati na ochablost dospělých, neboť budeme míti četné náhradníky z řad dospěvší mládeže.

Věříme tomu, že možno cvičiteli působiti na své cvičence, by stali se z nich jednou horliví Sokolové.

Máme své vlastní zkušenosti v tom ohledu a ty vedou nás k tomu náhledu, že ten cvičitel více prospěje naší věci, který více dbá o to, aby žáci jeho mravně se sušlechťovali, než ten, jenž snaží se je jen cvičením naučiti, maje na zřeteli jen zisk jejich tělesný.

Mnohý dnes stojí co pilný pracovník v řadách našich, jen následkem toho, že šťastná náhoda mu přála, že cvičitelem jeho byl muž, který dovedl nejen cvičiti, ale také vychovávat.

A vychovávat chceme mládež svou, chceme jí dáti toho, čeho nedá jí škola.

Dostalo-li se nám nyní lepší příležitosti na větší počet mládeže naší působiti, ji pro své snahy získati, pak máme za to, že není nám třeba na všeobecnou ochablost věci sokolské naříkati.

Nikoli.

Tu liknavost a pohodlnost členstva dlužno sic kárati, však třeba jest věděti, že vyváží ji dobře horlivá tělocvičná činnost naší mládeže.

Snažme se jen ji ještě více povzbuzovati, snažme se ji upevniti a ustáliti, by byla mocným základem lepší budoucnosti sborů sokolských a přestanou záhy nářky, že ochabujeme.

Příští závody a sjezd.

Tento rok připadá nám jednacím sjezd a dosud, jak pozoruju, nečiní se k němu žádných příprav. Jednací sjezd bude dosti důležitým, neboť se očekává, že učiníme valné opravy v našem Sokolstvu, že napravíme a zlepšíme, co jsme dříve opomenuli, aneb zlepšíme ze zkušeností, kterých jsme nabyli. K vykonání dobré a účinné práce jest zapotřebí již příprav od nynějška, abychom měli vše hotové, vyříbené, abychom pak nemusili na rychlo vše odbýt a to jen polovičatě, což by nám opětně žádoucího výsledku nepřineslo. V stanovách Národní Jednoty Sokolské stojí sice psáno, že tři měsíce před sjezdem má každý sbor zaslati opravy nebo náhledy k uveřejnění v Sokole Americkém, avšak tato doba podle mého přesvědčení jest příliš krátkou k procerpání a probrání, promyšlení všech návrhů a náhledů. K tomu

jest třeba více času, aby se mohlo vybrati to, co by nám sloužilo ku prospěchu.

Po každém téměř sjezdu naříká se, že nebylo všecko uspořádáno, jak se za to mělo a že se nedocílilo žádoucích oprav, a proto, aby se opětně předešlo podobným poznámkám, bude třeba, abychom začali s přípravami hned.

Hlavní snahou naší budiž uspořádati články o závodech, aby tyto se staly všeobecnějšími, zajímavějšími, aby na nich bráno bylo širšího podílu našeho členstva, nežli se dosud dělo. My nesmíme pouze počítati na to, abychom se jenom dostavili na závodisti, učinili několik výkonů a myslili, že to je vše. My musíme hleděti k tomu, abychom i jinak závody získali a sice se stránky mravní, abychom získali následníky, přátele a ctitele Sokolstva našeho a myšlenky sokolské vůbec.

Další věcí bude opravit stanovy ohledně toho, jak nelépe vzdělávati naše členy, udržovati je v činnosti, ať už je to v oboru jakémkoli. Doposud, jak je mně známo, v oboru vzdělání jsme velmi málo neb ničeho poslední leta neučinili, tak že mimo cvičení pro členstvo ničeho se nedělo. Proto se nesmíme diviti, že řady naše řidnou. Sbory, které vlastní své síně, mohou v tom ohledu velmi mnoho učiniti a postarati se členstvu o různé zajímavé přednášky, debaty, ať jest to už v oboru jakémkoli.

Jinou hlavní a důležitou otázkou bude, abychom učinili nějakých náležitých oprav ohledně výchovy a vzdělání našich cvičitelů. Cvičitelstvu jsme věnovali dosud málo pozornosti, ať to jest tou nejpřednější věcí vychovati si dobré cvičitele. V stanovách našich čteme, že každý sbor má ustanoviti si k vedení cvičení cvičitelský sbor; to je sice pravdou, ale nepraví se, jak cvičitele ty si máme vychovati, co máme činiti, abychom měli cvičitele, kteří by nám opětně mohli vychovávat naši mládež.

Cvičitelský kurs, odbývaný jednou v roce vždy po několik dnů, by našemu Sokolstvu velice prospěl, ať se stránky finanční činil by nám nějaké obtíže, což zajisté bychom lehce překonali, povážíme-li, jak veliké dobro by nám přinesl. Pamatuji se velmi dobře, že když bratr Štulík v dobách svého poslání co společný cvičitel pořádal takové cvičební kursy, že se velice dobře osvědčily a poznávali jsme všichni ty blahodárné účinky a výsledky těchto. Dejme tomu, že se ustanoví kurs do některého města, které by bylo nejprůhodnější a nejprístupnější nám všem a potrvál by asi týden, ty výlohy by nebyly tak vysoké a každý bratr, který by se ho chtěl účastniti, s radostí by nějakou hřívnou přispěl, když by to bylo k jeho vlastnímu prospěchu. Dnes ti starí Sokolové cvičírny naše opouští, a my tím ztrácíme nejen Sokoly, ale zároveň i cvičitele a jiných na jich místa si nevychováme a takovým způsobem se nám cvičitelů nedostává. Stane-li se, že přeci některý z těch starších tělocvičnu navštěvuje, tedy již nevěnuje cvičení takové pozornosti, cviče pouze pro svou zábavu, pro své zdraví.

Proto nechť bratři hledí přemýšleti o různých opravách, buď dle nabytých zkušeností, aneb o nových návrzích, o zlepšení našeho postavení a pod. V Sokole Americkém bude zajisté s ochotou popřáno místa všem

náhledům, návrhům a pokynům a z těchto se pak může ve sjezdu dostatečně čerpati a přijmouti to, co uznáno bude za nejlepší.

Časopisectvo česko-americké mělo by zvláště býti nám nápomocno u vzdělávání Sokolstva našeho, neboť ty hlavně mají z toho prospěch, že my se staráme o udržování naší národnosti zde v této zemi, těm hlavně vychováváme Čechy, jich čtenáře, podporovatele. Jest sice pravdou, že veškeré časopisy jsou přáteli Sokolstva našeho, ale to není ještě vše, časopisy mají hlavně pobídati, rozšiřovati sokolskou myšlenku samy a ne jen uveřejniti to, co my jim sami podáme, ony mají bráti zřetel k tomu, že jenom Sokolstvo jest to, které vychovává dobré Čechy, že jen Sokolstvo jest to, které beze všeho prospěchu stará se, aby naše mládež se nám neodnárodňovala, napínajíc veškeré síly, aby shromáždilo je do tělocvičen a tam postaralo se o jejich zdraví a výchování národní. Časopisy české měly by napnouti veškeré síly a pomocí Národní Jednotě Sokolské u zvelebování Sokolstva našeho. Podívejme se na časopisectvo americké, co pile, času a místa věnuje americkému sportu, který jest spíše zabíjákem nežli tužením těla. Čteme v anglických listech sáhodlouhé zprávy o base-ballu, o foot-ballu, závodech na byci, a jiných sportech a proč by nemělo časopisectvo naše psáti o nás častěji, neboť čím více se bude psáti o nás, tím více rady naše budou siliti a myšlenka sokolská stane se všeobecnou a nikoli jen povrchní a nabude půdy ve všech vrstvách našeho lidu.

Na zdar!

Jos. L. Voborský.

Jaro a Sokolstvo.

Píše L. A. Fischel z Filadelfie.

Nevyznám se v tom, a kdybych se i vyznal ve skládání veršů neb deklamací, přec bych tak neučinil, neb máme jich na tisíce v každém nářečí a přibývá jich po stech, které o kráse jara nám povídají.

Dnes máme pátý jarní den; já sedím doma, neb to deštivé počasí nemiluji a nerad se s ním setkávám. A kdyby to zamračené nebe třeba ještě hustěji ty drobounké slzičky dolů spouštělo, přece mne k tomu nepohne, abych dům opustil.

Veškeré časopisy, co mně listonoš dodal, jsem již přečetl a abych tak lenivě neseděl, přemýšlím co činit a jak bych, až se to nebičko vypláče, ty následující vždy očekávané, krásné jarní dny a večery ve svůj prospěch upotřebiti mohl.

S jarem dostaví se též nový život, vše, co přes ty zimní surové měsíce v tichém spánku odpočívalo, započne s novou silou, odpočinkem získanou a svěžím vzduchem jarním povzbuzenou, nové, každým rokem se opakující, radostné působení.

My Češi, alespoň většina z nás, zažili jsme několik takových jarních, k životu povzbuzujících časů a zajisté tak mnohý vzpomene již při prvním krásném jarním dnu, když první dech osvěžujícího jara pocítí, na ten krásný venkov v naší rodné vlasti, od které jsme tak

vzdálení. Nasloucháme v duchu tomu šveholení ptactva, které vzdor dennímu opakování se neomrzí ani toho největšího mrzouta a snad ani toho, který světem a jeho krásou přírodní pohrdá.

Vidíme ty bujné květiny, jak se k novému životu připravují, aby ovzduší světa svým vonným výdechem naplnily, aniž by se tázaly aneb jim na tom záleželo, kdo té vůně pro své okrájení použije.

Myslím, bratři Sokolové, že my jsme též oprávněni k podílu na této přírodní kráse; též pro nás ti ptáčkové zpívají a květiny vůni svou vydychují a jelikož tak činí po celém světě pouze se změnou druhu ptactva neb rostlin, můžeme té krásy a zdravého, vonného vzduchu též zde v naší nové vlasti zažiti. Není nám však všem možno zažiti toho plnou měrou, aneb jak bychom si přáli, neboť je nás většina v městech velkých a v továrnách uzavřených.

Jsmo většinou dělníci a pouze malá částka maloobchodníků, kteří jsou taktéž v jich závodech upoutáni. Zbývají nám tedy pouze večery a hlavně neděle. Ano, tyto neděle bychom měly použít a sborově vycházky na venek podniknout. Vycházkou nemyslím však vsednout do kuřáckého vozu železnice aneb na zadní lavice pouliční dráhy, zapálit si doutník neb cigaretu a nechat se dovést na určité místo, vypít pár sklenic piva a pak tou samou pohodlnou cestou k domovu se navrátit. (Tak asi počínali si někteří členové našeho sboru, když loni na můj podnět první vycházka učiněna byla.) Hodinu, dvě, neb tři-hodinová pěší vycházka sborově, nemá býti považována za unavující a snad nevhodnou, naopak, má každý myslet, že jest to jeho zdraví prospěšné, o čem jej každý lékař a uvědomělý člověk přesvědčí.

Každý cvičitelský sbor měl by již předem na to pomyslit unést se, na čas sejít se, na vycházky večerní během týdnu, pak na nedělní ranní a odpolední a takové usnesení ohlásit pak všem členům, tak aby každý zvěděl v čas, v kterou hodinu se vyjde z místnosti spolkové. Dále by měl již předem vědět, kam, totiž jakým směrem se z města vyjde a kde cíl neb zastaveníčko k odpočinku má býti. K tomu by měl vždy volit letního času některý hájek, kterých se všude dosti nalézá. Tam aby si pod stínem stromu, při hudbě ptactva odpočinouti mohli. Též by neškodilo, pustit se časem směrem takovým, kde některý z našich krajanů za městem neb na farmě bydlí a když se vzorně chováme a jeho obydlí, zahradu, hájek pouze pro odpočinek upotřebíme, zajisté nás vždy rád uhlídá.

Časem přesvědčíme se všichni, že vycházky takové nám ku zdraví prospějou.

Sokol Americký.

— Nezapomínejme, že do sjezdu není již dlouho. Po sjezdu bylo by pozdě naříkati, že to neb ono mělo se vykonati. Připravme vše v čas.

— Jest potěšitelné, že naše sbory sokolské všude starají se o zřízení a udržování sobotních a nedělních českých škol pro mládež. Bylo by též vhodno, kde toho třeba, poskytnouti dospělé mládeži naší příležitost, aby se v naší mateřštině zdokonalila.

— Sborům župy Střední a Západní jest se připravovati k závodům. Kde jsou pilní, jistě že u nich přípravy jsou již dávno v plném proudu.

— Upotřebené známky poštovní ve prospěch ohrožených sokolských jednot v Čechách zaslali Sokolové: Lisec ze St. Louis, Jan Fryš z Detroit, Fr. Kašpar a Dr. F. J. Novák z Chicaga, J. F. Nikl a J. W. Černý z Racina, F. Štětka ml. z Baltimore, F. Šrámek z Waukeshaw, Wis. a J. S. z New Yorku. Posledně uvedený zaslal zároveň 15 dvoucentových známek neupotřebených. Děkuje!

— Sokolské jednoty v známém území v Čechách jsou po většině chudé, skládající se hlavně z lidu dělného, i zaslouží si podpory nejen ostatních sokolských jednot v Čechách, ale také podpory naší. My měli bychom jich častěji vzpomínati a pokud možno je podporovati. Malou podporu aspoň bychom jim poskytli, kdybychom zasílali jim zdarma náš časopis "Sokol Americký", který by v každé ohrožené jednotě Sokolské byl s vděkem přijat a pokud víme, také byl by pilně čten. Výkonný výbor měl by v tom smyslu usnesení učiniti.

— Často se dočítáme ve zprávách o veřejných cvičeních chválu o pěkně sestavených cvičeních prostých, tyčemi neb kuželi, velmi zřídka však dojdou cvičení ona uveřejnění v našem organu, ač by si toho zasloužila. Časem bychom měli pěknou sbírku cvičení těch, kdyby cvičitelové, kteří je vypracovali, zaslali nám je k uveřejnění. Nemožno-li nám někdy použití jich hned, jistě bychom je uveřejnili později. Žádáme proto ony bratry cvičitele, kteří mají cvičení podobná uschována, by si neobtěžovali nám je zaslati. Poslouží tím velmi mnohým.

— Spojení některých sborů chicagských vždy rozbiže se o neústupnost některých, i zdá se, že k němu stále jest daleko. Nemožno-li tedy přítomně provésti dílo tak záslužné jako by bylo spojení se Plzeňského Sokola, Sok. Sl. Lípy a T. J. S. Tyrše, možno snad přece podniknouti něco ve společném zájmu těchto tří jmenovaných sborů, neb po případě několika jiných sborů chicagských. Jednáno totiž v jedné z nedávných schůzí Plz. Sokola, aby zjednal se schopný cvičitel, který byl by volným za slušný plat cvičiti současně několik sborů chicagských. Ten mohl by se pak zabývat pouze cvičením a záctvo mělo by příležitost cvičiti ve dne. Tento krok Plz. Sokola zaslouhuje vši chválu a podpory sborů ostatních a to tím spíše, že Plzeňský Sokol ukázal jim, že stará se o rozkvět cvičení i mimo svůj sbor, neboť sám má cvičitele výborného a osvědčeného v osobě Sok. Jos. Čermáka. Rádi bychom viděli, aby návrh Plzeňského Sokola došel uskutečnění, neboť by se tím valně k povznesení cvičení přispělo.

— O každé věci budou se vždy náhledy různiti a tak i o podpoře u sborů sokolských. Nejsme žádnými odpůrci podpory, ale také žádnými horlivými její zastanci, majíce jen prospěch a rozkvět věci sokolské na mysli. Jsme přesvědčeni, že by zavedení vysoké nějaké podpory bylo Sokolstvu na škodu, však rovněž jsme přesvědčeni, že upravení dosavadní různé podpory může jen prospěti, nikoli ale škoditi. To jest náš náhled, kte-

rý ovšem nikomu nechceme vmlouvati, neboť pevně věříme, že většina našeho Sokolstva rozhodne se jistě pro to, co bude celku prospěšného, třeba se v tom od našeho náhledu různila. My nejsme neomylnými, však také nejsou neomylní ti, kteří se domnívají, že Nár. Jed. Sok. zmohutněla jedině proto, že podpora byla odstraněna. Snad že by byla ještě více zmohutněla, kdyby se byla dřívější podpora snížila na třetinu neb čtvrtinu. Právě to, že opět chtějí někteří zavedení podpory, kteří dříve byli pro její odstranění, dokazuje, že nemůže v ní býti tolik zla, jak její zásadní odpůrci tvrdí. Přáli bychom si, aby o této otázce všude se uvažovalo a nikdo aby se nepřeháhlil. Zároveň pak aby nikdo se nedal unést přílišné horlivosti, která vždy jen škodí, třeba že byla pro dobrou věc. Tak zdá se nám, že v Sok. Jed. Svornost v Morrisani, jež jest pro zavedení podpory (viz Úmrtní podpora a tělocvik v t. č.) neporozuměli dobře slovům J. Čermáka, kterými zmiňoval se o rozšíření našeho cvičebního rozvrhu, hrozíce se neodůvodněně sportu. Kdyby dnes Fugner a Tyrš v Sokolstvu působili, také by mnohé opravovali a doplňovali. Bez oprav, bez stálého zlepšování a zdokonalování vše spíše hyne a upadá, než aby prospívalo. I my musíme se snažiti stále o zlepšení i nesmíme se spokojiti tím, co bývalo postačitelé před lety.

O tělocviku dospělých s hlediště lékařského.

(L'exercice chez les adultes.)

Napsal Dr. Fernand Lagrange, laurent akademie věd a medicíny, lékař porodní ve Vichy.

(Přeložil Dr. Hovorka.)

(Pokračování.)

Místními cvičeními na příklad, která tak genialně jsou vymyšlena švédskými gymnasty za účelem povzbuzení činnosti břišních svalů, možno na zaživačích ústrojí tak působiti, že se upraví trávení, a tím krev bohatne a přináší veškerému tělu novou zásobu energie.

Cvičení, jichž účinky stávají se povšechnými, mohou příležitostně míti též výsledek jako ta, jež účinky soustřeďují, ale každá z těchto kategorií cvičení má své zvláštní příkazy a zákazy, které se stanou zřejmými z pokračování této studie.

Zkrátka, chceme-li dosíci místních účinků cvičení, bude třeba vyžadovati jich na methodickém tělocviku. Chceme-li dosíci naopak povšechných účinků, musíme se obrátiti ke hrám a ke cvičením od těchto odvozeným.

Toto rozlišování nesmí se bráti doslovně, ač jest to pravdivo ve všeobecném smyslu. Jest mnoho her, které přece, ač vzbuzují činnost veškerého těla, vyžadují zvláštní námahy té které skupiny svalové. Proto možno těchto her užiti i tenkrát, máme-li v úmyslu účinkovat místně, jen když obmyšlený účinek souhlasí s účinkem, který tyto hry způsobují. Právě tak zase některá cvičení methodického tělocviku soustřeďují svůj účinek do krajin tak rozsáhlých, že jich souhrn práce jest dostatečný, aby se pocítily jich účinky v celém organismu a vyvodily se účinky povšechné. Ještě třeba říci, že mnoho cvičení analogických hrám a mnoho přirozených cvičení bylo uvedeno na naše cvičiště vedle methodických pohybů, jež po většině jsou podstatou tělocvičných

cvičení v užším smyslu. Taková cvičení — na př. běh, box — vyvolají přirozeně tytéž účinky jako hry, neboť z nich byly vzaty.

Toto vše stane se čtenáři jasnějším, až podrobně proběheme hry.

Kapitola druhá.

Hry.

Typická hra: *longue-paume*. — Fysiologický rozbor palu raketou. — Výkup míče: změna postavení jím způsobená. — Změna místa. — Jak se běhá naproti míči. — Získaná rychlost, okamžik zastavení. — Souhrn práce a rozdělení její na díly. — Místní účinky hry *longue-paume*. — Užitek její u nedotratných. — *Courte-paume*. — *Lawn-tennis*. — Užitečnost této hry pro ženu. — Hry zvané „*crosse*“. — Míčové hry. — *Ballonové hry*. — *Foot-ball*.

Hry nevyžadují velkého svalového úsilí. Můžeme říci, že na první pohled u porovnání s tělbovikem se nám zdají cvičením nedostatečným. Abychom si učinili pojem o jejich fysiologických účincích, musíme je zkoumati z blízka a rozbíratí pozorně jejich způsob vykonávání.

Za typ si vezmeme hru zcela francouzskou, od dávna známou, k níž se poji svou povahou, svým způsobem vykonávání a svými fysiologickými účinky četné hry všech zemí.

Chceme probrati hru *longue-paume*. Vycházíme-li ze cvičiště, kde jsme viděli mladé athlety cvičiti s činkami 40 kg těžkými, nečiní na nás hra *longue-paume* dojem „vážného“ cvičení. Jest nám do smíchu, porovnáváme-li atletické úsilí gymnastů s úsilím hráčů, kteří si posílají klubko as 20 gr. vážící.

Avšak, začneme-li sami hráti, změni se náš dřívější dojem velmi rychle. Sotva že strávíme několik vteřin pálením a odpalováním toho malého projektilu, „*paume*“ zvaného, již se tělo zabřívá a dech se sůžuje. Hráme-li ohnivě, zajisté po čtvrt hodině pocítíme potřebu ve hře ustáti, abychom si oddechli a utřeli si přes čelo řinoucí se pot.

Při cvičení *longue-paume* se práce neobmezuje jen na pohyb paží. Pal raketou dobře zasazený vyžaduje účasti celého těla. Napalujte míč, volají starší hráči na začátečníky; a tento výraz jest případný. Má-li rána raketou dobře dopadnouti, jest třeba, aby svaly celého těla se spojily k společnému úsilí, v součinnosti, takže úsilí to se zdá odtrhovati tělo od země a vrhati je na projektil, který chceme napáliti. Pal raketou jest výslednice množství úsilí částečných, jež se současně vyvinují skoro ve všech svaích těla, ale které se dovršují a zcelují, možno-li se tak vyjádřiti, v paži, jež drží nástroj. Nejlepším toho důkazem jest, že nějaká bolest v krajině od paže vzdálené činí účastníka hry neschopným k užití „veškeré síly“. Byť měl svaly ramena a paže docela volné, bolí-li ho bedra, koleno, ba i noha, pal raketou, zasazený dle pravidel, ozve se bolestně v choré krajině, poněvadž se svaly této krajiny musí přidružiti k pohybu paže.

Chceme-li nejjistějším způsobem posouditi, které svaly při jistém cvičení pracují, stačí, abychom se cvičení tomu bez předběžného výcviku oddali, a účinek jeho pozorovali druhý den sami na sobě. Všechny svaly, jež se práce při cvičení účastnily, ochromí na jeden neb na dva dny a rozeznáme je tak přesně, jako nejpodrobnější pytvou. Chceme-li tedy sami na sobě studovati účinky palu raketou, stačí, zabýváme-li se půl hodiny napalováním míčů, neměníce místa. Druhého dne zjistíme, že cvičení tato rozbolaví nejen ramenní a pažní, nýbrž i bederní, hýždňí a nožní svaly, což jest důkazem, že všechny tyto svaly se práce účastnily.

Avšak pal raketou sám o sobě nám ještě nepředstavuje všechnu spotřebu síly, způsobenou hrou, nýbrž my musíme k němu ještě připojiti pohyby, jež nám představují změnu postoje a změnu místa hráče.

Změny postojů musí se vykonávati s rychlostí, jež značně rozmnožuje spotřebu síly. Očekáváme-li míč, tu nemůžeme si klidně již připravovati postoj, v kterém jej přijmeme. Vše závisí na vnuknutí a nutnosti okamžiku. Vše se rozhoduje jen v té malé chvíli, kdy jest projektil ve vzduchu.

Jest to méně, než desetina vteřiny, že musíme zaujati postavení obličejem v před, hlavou vzhůru, abychom přijali míč v odpalu, aneb se musíme uklonit, abychom jej napálili palem na rub.

V tomto kvapném střídání postoje se těžiště rychle a náhle mění a rovnováha nemůže býti zachována bez důrazné činnosti velkého počtu svalů. Hrudní, bederní, pánevní svaly se stahují, aby pevně držely kostru. Dolní končetiny, neopouštějce zem, poskytují též značnou svalovou práci, jež má zajistiti tělu pevné postavení, nevyhnutelné k intenzivnímu palu raketou. I nohy, jak jistí hráči říkají, se zdají zachycovati se země pomocí prstů.

K těmto náhlým změnám postojů třeba připojiti ještě změnu místa, to jest ustavičné přecházení z místa na místo, k němuž jest hráč nucen taktikou svých protivníků. Napalovač totiž, aby stížil postihnutí míče, přičinuje se, aby jej poslal tam, kde se nejméně očekává, aneb aby způsobil jistým úderem rakety rozdílné účinky, jež vtiskují letu klamnou úchylku. Treba tedy běžeti naproti míči. Avšak není vždy snadno při vyletění projektilu posouditi přesně místo, kam padne. Proto, ač hráč musí běžeti v domnělém směru, musí též vždy býti připraven, že se musí rychle vrátiti, přeběhl-li míč, a vrhnouti se na stranu, jestli míč se uchyluje a přesně se zastavuje, když míč jest v dosahu rakety.

Může běžeti, avšak při zvláštním držení těla, méně místo malými, rychlými, sevřenými kroky. Spotřeba síly při této chůzi neměří se, jako při obyčejném běhu, proběhnutou tratí, avšak spíše tímto druhem soustředěného úsilí, jež umožňuje jednak přejiti přímo z klidu v nejrychlejší pohyb, jednak získanou rychlost k vůli okamžitému zastavení potlačiti.

Tak se může rozložití svalová práce, jež připravuje, předchází, neb provází pal raketou při *longue-paume*.

Pochopíme, že úhrn práce, opakováním palů se rozmnožující, se může státi značným, trvá-li hra jednu neb dvě hodiny.

Z toho vidíme, jak cvičení, ve svých základních pohybech tak umírněné, může vyžadovati velkou spotřebu síly a zaujati místo mezi úsilnými cvičeními. Přece však namáhavost této hry jest, abychom tak řekli, fakultativní, ježto jest měřena trváním hry a ne intenzitou úsilí.

Charakteristikou této hry jest, že soustřeďuje v sobě práci všech svalů a že ji též frakcionuje. Práce ta jest povšechná, poněvadž každý sval na ní má svou účast a frakcionovaná, poněvadž podíl každého svalu jest příliš mírný, než aby mohl způsobiti trapné úsilí. „Mnoho práce a málo úsilí“ — to by byla fyziologická formule této hry. Jest to formule všech her, jako formule přirozených a pudových pohybů, jichž jsou hry druhem pravidelného upravení (reglementation) kteréž je vykořisťuje, aniž mění jich podobu a směr. Mohou se tedy v této míčové hře nalézt všechny výhody cvičení namáhavého, aniž jest se obávati jeho nebezpečí.

Hra tato se hodí pro lidi každého věku. Sedmdesátník a mladý hoch mohou právě tak dobře hráti, jako muž dospělý a mohou v této hře nalézt zábavu a zdraví.

Mimo své povšechné účinky na krevní oběh, dýchání, zahřívání atd. má hra tato ještě účinky místní, jichž může lékař v mnohých případech vykořistiti. Cvičení to totiž silně uvádí v činnost všechny svaly břišní.

Pozorujeme-li bedlivě hráče v okamžiku, kdy pálí raketou, vidíme, že vždy trup provází pohyb paží. Ať se dává rána v odpalu nebo se přijímá míč v odrazu, tělo se ohýbá vždy na výpomoc úsilí paže v okamžiku, kdy raketa zasahuje míč.

Mimo tato ohýbání vykonává se zároveň ještě druhý pohyb, otáčení kol osy. Páteční sloupec točí se s pravé strany na levo při palech zvaných „dlaní ruky“ (předpokládá se, že jest hráč pravíťák) a s levé strany na pravo při palech zvaných „hřbetem ruky“ neb na rub.

Z těchto důvodů může míti tato míčová hra velkou důležitost pro dyspeptiky, poněvadž tyto různé pohyby trupu uvádějí v činnost svaly: ileopsoas, přední přímé, šikmé a příčné, slovem všechny veliké svaly, jež obklopují břišní útroby a mají důležitou úlohu při trávení.

(Pokračování.)

Několik časových otázek tělocvičných.

Od Dra. Med. F. A. Schmidta v Bonnu.

(Pokračování.)

Nyní však přichází veselá stránka věci. Ruský učenec ubíjí nejprve kyjem své výmluvnosti větu obecně platnou, že sval prací přibírá na síle a objemu, a naopak že opět se trátí, když se ho nepoužívá — a potom nechává tutéž větu v jiné formě opět obživnouti. Totiž sval dle něho — a to jest veliký výsledek nekonečného proudu řeči v přednáškách profesora Horvata — vzrůstá pouze tam, kde jest „Fickův moment“, to jest kde sval pracuje, když byl před tím přes míru napnut. Tedy jest to konečně přece práce, která působí vzrůst svalů, jenom že práce za okolností, v nichžto může sval dosáti nejvyšší míry své síly! To není nic nového. Že sval při silném napjetí jest schopný největšího projevu síly, jest starý zákon již roku 1837 od Theodora Schwanna, zakladatele nauky o buňkách, vyřčený. Právě proto se sval, který má vykonati nejvyšší míru práce, vždy napřed napíná.

V tělocviku tomu říkáme „zabrání“. Víme také, že při pohybech nepatrných a prostředních, byť i často a dlouho opakovaných, nemusí sval přibrati na objemu. V předcházející své stati jsem o této věci pojednal. Ale zajisté roste sval po siláckých, to jest po nejvyšších výkonech. Avšak poněvadž takovéto výkony požadují předchozího natažení svalu, jest při nich to, co nazývá Horvat na základě pokusů profesora A. Ficka ve Wuerzburgu o práci svalové „Fickovým momentem“, a tudíž dojísta dle vlastní theorie tohoto pána přece na objemu přibírají. Tedy tělocvik přec jenom působí vzrůst svalů! Jest to právě nářadový tělocvik, při němž se svaly nejrozmanitějšími cviky velice silně, až přes míru napínají. Ukázal jsem v své stati těchto malých článků, jak se napíná a jak zajisté pracuje při kliku na bradlech dolejší část velikého svalu hrudního. Zde tudíž jest dosti podmínek, za nichž může sval dle theorie Horvatovy přibírat na síle a objemu. A také se to v tomto případě děje: kdo poznal horlivé bradláře, ví dávno, že u nich veliký sval prsní přibírá na objemu i síle a že často nabývá athletického tvaru. Stejně jest tomu, abychom uvedli jiný příklad, u tlouhlabého svalu ramenního (biceps), má-li se ze svisu na hrazdě provéstí slyb. I tento sval jest při úplném svisu nadmíru napjat. Takovýchto příkladů dá se uvésti veliký počet z oboru nářadového tělocviku.

Jest tudíž určitost, s jakou ruský professor odpírá tělocviku každý účinek co do vzrůstu síly a objemu svalového, v obráceném poměru s odbornou znalostí tělocvičnou tohoto učeného pána.

Mohl bych ještě leccos jiného uvéstí, co dokazuje povrchnost vývodů Horvatových. Tak problašuje-li za klam větu, že svaly nečinností slábnou a se trátí, chtěl bych mu poukázati na zkušenosti každého lékaře, který viděl, jak slábly, chřadly a tenčily se svaly na paži nebo na noze, když bylo nutno dotčený úd pro zlomeninu kosti příslušným obvazem upevniti a učiniti jej nepohyblivým.

Spravedlnost však žádá uvéstí, že onen Rus, když byl v své polovici své knihy prohlásil tělocvik takofak za šálbu člověčenstva a za bezcennou pošetilost, v druhé polovici její přec jen tělocvik pochvaluje, že prý činí sval méně unavitelným. Odtud prý onen zdánlivý přírůstek na síle. Ve skutečnosti prý sval nesesílil, ale stálým cvičením zemdli méně a může tak vykonati poměrně více. To přece jenom něco je!

Tolik o knize z Kazaně. A teď ať nám někdo přijde a problašuje náš tělocvik za bezcenný na základě takové moudrosti.

IV. V pravo a v levo.

Pevný předpis při tělocviku jest prováděti každé cvičení jak v pravo tak i v levo. Obě polovice těla buďtež úplně rovnoměrně vyvinuty a stůžtež k sobě v plné souměrnosti. Na první pohled nezdá se nic přirozenějšího a oprávněnějšího nad tento tělocvičný požadavek.

Naše tělo zdá se býti naprosto souměrně sestaveno ve svém kostěném základu, v kostře, jakož i ve svalstvu na kostře upevněném. Docela nepatrná nerovnost v objemu pravé a levé polovice hrudníku (objem pravé polovice jest u pravíťáka o 1 až 2 cm. větší) mnoho tu

nevází. Výjimku od této souměrnosti dělají útroby. Srdce leží při levé straně hrudníku tak, že prostor pro levou plíci je užší a pravá plíce dle toho větší. Játra leží na pravé, slezina na levé straně; klenba bránice není nijak stejnoměrná, nýbrž je na pravo značnější atd. Nicméně jsou všechny tyto nerovnosti ve vnitřku těla bez účinku na vnější tvar těla, na jehož utváření naše tělocvičná cvičení síly a obratnosti v přední alespoň řadě se vztahují.

Když však přihlídneme blíže, není ani souměrnost vnějšího tvaru těla naprosto stejnoměrná: pravá strana jest u většiny lidí poněkud v převaze. Svaly pravé paže jsou obvykle o 6 proc., svaly pravé nohy o 7 procent těžší, tedy silnější, než svaly levé paže nebo levé nohy. Kostí pravé paže jsou podobně silnější. Pravá paže jest u dorostlého také o něco delší než levá a to o 4—6 mm. Pravá paže jest proto nejenom o něco silnější, nýbrž i mnohem obratnější a schopnější než levá. Tato nerovnost nepovstala teprve zvykem, vychováním a cvičením, t. j. častějším používáním pravé ruky a pravé paže k rozličným výkonům v životě, nýbrž ona se zakládá na určitých anatomických příčinách. Něco silnější vývoj pravé paže již u novorozenců lze dokázati — jest tudíž vrozený. Ale nikoli všichni lidé jsou pravičáci, nýbrž někteří dávají přednost levé ruce, kde to jen jde, přes výchovu a cvičení, jež předpisuje užívati pravé ruky k různým výkonům v životě, jako ke střihání, jedění, psaní, kreslení atd., a přes tu okolnost, že četné nástroje, jako nebozez, šroub, nůžky, puška atd. jsou ustrojeny pro pravou ruku. V takovýchto výjimečných případech jest silnější a obratnější levá ruka. Konečně jsou také lidé, kteří jsou jak v pravo tak v levo stejně obratní. Francouzský učenec Malgaigne našel mezi 182 osobami 5 levičáků a 2, jež byly v pravo i v levo stejně obratny. Převážné užívání pravé ruky nalézáme u všech vzdělaných národů až do šedé dávnověkosti. Na nejstarších vyobrazeních zachází se hlavními zbraněmi, mečem a oštěpem, pravou rukou. Také v mluvě poukazují různé výrazy na přednost pravé strany, tak v latině znamená „dexter“ pravý a „dexteritas“ je obratnost, v němčině znamená „link“ levý a „linkisch“ je neobratný.

(Dokončení.)

Náhledy o úmrtní podpoře a tělocviku.

Podává T. J. Sokol Svornost v Morrisanii.

Jelikož v každém čísle Sokola Amerického čteme dopisy čelící pro a proti úmrtní podpoře, tak my sobě též dovolujeme naše náhledy vysloviti a do veřejnosti dáti, neboť po dobrém uvážení dopisů čelících proti úmrtní podpoře, chceme dle možnosti dokázati, že podpora úmrtní by byla pro Nár. Jed. Sokolskou a pro její členy prospěšná a blahodárná, a že vůbec jest ji nevyhnutelně třeba, což chceme v dalším vysvětlit. Popatíme na staré členy jednot, kteří své celé mládí Sokolu obětovali a vždy věrně při sokolském praporu stáli a kteří proti odštěpencům vždy bojovali a své příspěvky řádně platili. Na ty musíme svůj zrak a zřetel obrátit, neboť každý musíme uznat, že když úd stárne, tak hledí by se dostal do spolku, který nějakou podporu poskytuje. Následkem toho pak již ztrácí nadšení k Sokolu, neboť ví, že jiný spolek jeho pozůstalým něco poskytne. Proto jest třeba, aby Nár. Jednota Sokolská se o to postarala, bychom též onu úmrtní podporu zavedli a přijali, i myslíme, že v následujícím způsobu by se dala snadno zavést. Ať zřídí se úmrtní fond pod dozorem N. J. S., do něhož by každý člen dal

po jednom dolaru co do fondu základního. Jelikož naše jednota čítá přes 3000 členů, tak bychom měli základní fond \$3000, což dle našeho náhledu kdybychom dali úmrtní podporu na \$300, by zapravilo 10 úmrtí a částka, která by přesahovala příjem, by se uložila na bank. Tak myslíme, že by to člena více jak \$4 ročně nestálo a z přebytku že bychom pak měli dobrý základní fond a tím bychom tělocviku neublížili, jak by někteří dopisovatelové chtěli tvrdit. Ba naopak, ještě bychom tělocviku prospěli, neboť by pak každý člen své příspěvky řádně a v čas zaplatil, věda, že v pádu nezaplacení by ztratil podporu, i jsme ujištěni, že by naše jednota vzrostla a zmohutněla, kdybychom něco takového přijali.

Dále jest našim náhledem, by se dala otázka stran zavedení úmrtní podpory odhlasovat mimo sjezd a sice všemi členy Národní Jed. Sokolské. Tím bychom dali každému členu právo rozhodnouti a jeho mínění na jevo dáti. V pádu, že by byla většina pro podporu aneb proti, musel by pak být každý spokojen a muselo by se čekat dále. Proto toto podáváme též k uvážení všem členům Nár. Jednoty Sokolské.

Těž se musíme zmínit, že jeden vynikající člen Sokola též dával náhled, bychom zavedli americký sport, což jest věru směšné a opovržení hodné, neboť kdyby se něco takového mělo stát, pak bychom přestali býti Sokoly a stali se odpadlíky nauky takých mužů jako Tyrš a Fiegner a mohli bychom hned složit zbraň a kapitulovat.

Dále více dopisovatelů, kteří jsou proti zavedení úmrtní podpory, mají tučná místa a jiní jsou dosti zámožní, tak že o podporu nestojí. Však většina členů Nár. Jed. Sokolské pozůstává z lidí třídy pracovní, kteří vždy své příspěvky v čas zaplatí, neb se bojí kdyby nezaplatili každý měsíc, že by pak měli hůře platit za delší čas, kdežto onen zámožný musí býti vždy většinou upomínán, aby zaplatil.

Ještě jednou vyzýváme, by se zavedla úmrtní podpora a tím zamezilo se starším členům ochabovati v poli sokolském. Pak s našimi nepřáteli bude nám snáze se měřit a jim dokázat, že se chceme o pozůstalé částečně postarat a jim malou pomoc nabídnout.

Doufáme, že si toto každý uváží a že to též v život uvedeme.

Se sokolským Na zdar!

Výbor S. J. Svornost.

Ze župy Východní.

Zpráva dozorce o činnosti T. J. Sokol v Morrisanii. Cvičení navštívil jsem dne 18. února '98. Žáků cvičilo 15 ve dvou družstvech, žakyň 9 pod vedením náčelníka F. Chraštíla a vypomahatele B. Brojera. Byl jsem přítomen právě když cvičilo 1. družstvo a sice skok vysoko-hluboký, 2. hrazda, komihání. Po cvičení na nářadí cvičili hry; žakyně cvičily taktéž hry. Cvičení se mi úplně líbilo. Za to ale ta zima v tělocvičně se mi nelíbila. V 8 hodin nastoupeno k cvičení členů, jichž cvičilo 10 a 4 čekatelové, pod vedením br. náčelníka. Cvičení prostná; stejnostranné pohyby z paží skrčených a napjatých, postoje sehnuté. 3 oddíly, každý opakován 6krát. Br. náčelník ukazoval každý výkon jednou. Myslím, kdyby br. Chraštil si ustanovil některého ze starších cvičenců, který by ukazoval po celou dobu cvičení, pak by členové lépe pochopili cvičení, obzvlášť když je polovic nováčků. Nastoupeno k cvičení na nářadí. Cvičeno ve 2 družstvech: 1. družstvo: hrazda — vzepření, obraty, toče. Kůň na šíř: mety skrmo, únožmo, odbočmo. Zápas — škola. 2. družstvo: Bradla — ručkování, mety. Koza na šíř, mety zánožmo, přes motouz. Žebřík vodorovný, komihání, obraty. Jelikož br. F. Brojer, cvičitel 2. družstva, nebyl přítomen, cvičil br. náčelník obě družstva. Cvičení bylo přesné dle rozvrhu, který jsem zaslal br. náčelníku. Název sloví by bylo správné, kdyby br. Chraštil jmenoval druhy za sebou jak je sestava. Cvičení se mi úplně líbilo, chování obzvlášť. Bylo by to moje přání a myslím i vaše, abyste byli činnými na dále jak jste nyní. Na zdar!

K. Řehoř,

dozorce župy Východní.

Newark, N. J., 26. března 1898. — Zpráva župního dozorce o činnosti T. J. S. v Brooklyně. Cvičení, které jsem navštívil v neděli dne 13. března t. r., započalo v 10 hodin ráno. —

Rozvrh, který jsem jednotě zaslal, byl následující. 1. hrazda, výmky a toče. 2. Skok do výšky. 3. Bradla, ručkování pokos. — Dále jsem žádal br. Hrocha (zasílaje onen rozvrh), zda li by mohl svolat pořadové cvičení sboru. Cvičení na nářadí byla dobře provedena, až na pořadové cvičení sboru. Br. Hroch mně oznámil, že cvičení sboru mu nebylo možno svolat, že většina bratrů má zaměstnání a že se jim není možno dostavit do cvičení pořadových v neděli dopoledne. Na nářadí bylo pět cvičících členů a 1 žák, cvičil je br. Hroch. Cvičilo se dle rozvrhu správně. Na každém nářadí bylo 8 výkonů školních a jeden volný. Na zdar!

A. Peřina.

V New Yorku, 2. dubna 1898. Zpráva o společném cvičení, odbyvaném dne 27. března 1898 u Těl. Jed. Sokol v Newarku, N. J. S potěšením zasílám tuto zprávu do našeho časopisu o tomto společném cvičení, které směle můžeme postavit do první řady veškerých dosud společných cvičení odbyvaných. A proč? bude snad se ptáti mnohý; proto snad, že bylo právě tak deštivé počasí, neb že to bylo až v Newarku, anebo snad pro tu cenu? Já myslím, že nikoliv. Ale jsem přesvědčen, jestli že u každé jednoty náčelník neb cvičitel se o to náležitě postaral a to oznámil ve cvičení častokrát jako u nás, pak se není co diviti tomu. Avšak přes to, že to tak hezky dopadlo, přec návštěva mohla býti ještě jednou tak velká, nebýti toho zpropadeného deště, který zajisté ještě mnohé bratry zadržel zpět. — Cvičení odbyváno v Newarkém National Turn Hallu, pěkné a vkusně zařízeno to tělocvičňe a pronajaté Sokolem Newarkým pro toto společné cvičení. — Začátek cvičení určen na 3. hod. odpolední, avšak zdrženo do půl čtvrté, jelikož ještě se očekávalo několik členů z N. Yorku. Pak nastoupeno v řad, načež br. náčelník Vých. župy, Sokol Ferd. Martyny v krátké ale dobré řeči poukázal na to, čeho se dá domoci dobrou vůlí a dbalostí o společná cvičení. Mohu říci, že to učinilo nemalý dojem na každého, a rozdíl mezi cvičením posledním a tímto byl zřejmý na první pohled. Na to přikročeno k prostnému cvičení, které sestávalo ze čtyř oddílů. Osnova: Pohyby paží skrčených a napjatých, postoje kročné, sehnuté a úpolnícké; časomíra 1—4, v pravo a v levo. Po tomto pak nastoupeno v 7 družstev, ku cvičení na nářadí a sice:

1. družstvo: a) hrazda, vzepření, toče, mety.
b) koza, mety roznožmo. Cvičitel K. Řehoř.
2. družstvo: a) Bradla, kotouly, překoty.
b) Kruhy, změna visu v houpání; cvičitel Fr. Hroch.
3. „ a) Kůň na šíř, mety roznožmo, skrčmo, únožmo.
b) Břemena, paže, trup. Cvič. Fr. Chrástil.
4. „ a) Kruhy, změna visu v houpání.
b) Hrazda, vzepření visem smíšeným; cvičitel br. Uher.
5. „ a) Koza, mety roznožmo.
b) Bradla, ručkování; cvič. br. Brojer.
6. „ a) Břemena, paže a nohy.
b) Kůň na šíř, mety únožmo, skrčmo.

Později dostavivši se družstvo Sokola Newyorského cvičilo pouze bradla, kotouly a přemet; cvičitel A. Tesař. Tedy úbrnem cvičilo 7 družstev, počtem 49 cvičenců a 2 čekance z Jed. Svornost. Po cvičení na nářadí nastoupeno pak ve dvojstupu v kruh ku hře „na koně“, kteráž pak vyměněna za hru s „kuželi“. Cvičení toto ukončeno pak o 5. hod. večerní, načež měla následovati volná zábava v tělocvičňě samotné Sokola Newarkého, kam jsme se také ihned odebrali všichni. Jednoty zastoupeny byly následovně:

Morrisanie 13 (a 2 čekance) z 23 členů.

Newark 8 z 19 členů.

Brooklyn 4 ze 16 členů.

Little Ferry 3 ze 13 členů.

Long Island City 4 z 87 členů.

New York 17 ze 467 členů.

To vrhá špatné světlo na nás, bratři Newyorští, když tak nepatrný počet členů cvičících navštíví takového milé cvičení. Nesmíme takto zabýletí více a příště dbáti na společná cvičení lépe. Zábavný program pak vyplnil se večer v Sokolovně, kde různé básně, písně a kupyty rozveselily jednoho každého kdo přítomen byl. To se rozumí, že i o řádný „lunch“ a řádný ležák bylo náležitě postarano, až zábava dostoupila svého vrcholu, když rozlehl se zvuky

newarské „české“ kapely, při níž se vše roztočilo jak náleží, tak že jsme se rozcházelí dosti pozdě a ještě později se dostali do svých domovů. Ku konci podotknouti dlužno též, že výk. výb. Vých. župy usnesl se, by pro každé společné cvičení župy byla udělována cena pro jednoho, která největším počtem procent cvičenců se cvičení účastní. První cenu takovouto obdržela při tomto cvičení Jednota Morrisanská, kde náčelník Vých. župy, Sokol Martyny, odevzdal krásnou knihu „Dějiny Občanské Války“, náčelníku téže jednoty Fr. Chrástilovi, připomínaje, by druhé jednoty na příště hleděly, aby podobné vyznamenání i jim se dostalo.

Uzavírám dopis můj i já s tímže přáním a apeluji na bratry Newyorské, by na příště se více nenechali takto zahanbiti a dokázali, že jedině a hlavně jsou Sokoly jen pro tělocvik, a ne jen pro jméno, a zároveň dodávali více chuti a kuraže jednotám slabším a tím navzájem se podporovali. A proto volám příštím společným cvičením župy Vých. upřímně Na zdar!

Jos. A. Knedlhans.

Ze župy Západní.

Sokolové! Zprávy, které se mně do rukou dostaly za poslední tři měsíce, mne překvapily, že taková ochablost u většiny sborů panuje. Některé zprávy ukazují tak malý počet cvičenců, cvičení, jiné sbory opětně vůbec ani necvičí. Chci poukázat na to, že každého sboru sokolského, který se hlásí k Nár. Jed. Sokolské, na prvním místě jest povinnost, by cvičil členy a přičinil se zároveň, by zavedl tělocvičňou školu pro dívky obého pohlaví. Každý sbor má mít to vědomí, že tělocvikem žáků zajistí další postup své existence i zajistí svým členům zdraví trvalé. Nemíním se zmiňovati o prospěchu tělocviku, neb každý Sokol má býti toho vědom, proč je členem takového spolku, proč je Sokolem.

Sokolové, byl jsem otážen vrchním náčelníkem N. J. S., proč sbory v Západní župě berou tak malý zájem o tělocvik. Co mám odpovědět? Výmluvy nestávám, ale dobří vůle schází. Ano, bratři, jen chtít a přijde to, jen dobrou vůlí se dá mnoho učiniti.

Sokolové, mějme na paměti, že připadají Západní župě závody tohoto roku i jest otázkou, jak zastoupen bude ten neb onen sbor? Či máme ještě dosti času? Neváhejme, ale připravujeme se, bychom mohli vystoupiti před veřejnost v městě, kde nejen Češi, ale jiné národnosti budou dychtíti, spatřiti ty statné, bujaré Sokoly. Nedejme sobě ujiti příležitost, kde se jedná o naši národnost, bychom dokázali, že též pěstujeme to, co celý vzdělaný svět uznává — tělocvik. Protož ať každý sbor hledí, by v tělocvičňě zavládl nový život! Vzpružme se! Otůžjme se! Nestavejž výmluvy, že není po ruce zručný cvičitel! Kde toho bude potřeba, požádejte ústřední výbor Západní župy a ten milerád vyhoví přání, kde se jedná o rozkvět Sokolstva, o rozkvět tělocviku.

Na vyzvání, by veškerí náčelníci i cvičitelové v Západní župě zaslali návrh na cvičení prostná pro závody, mám po době dvou měsíců po ruce pouze čtyři návrhy. Co dělají ti druží?

Ku konci bych ještě žádal, by sbory konaly svoji povinnost a každý náčelník zaslal zprávu o cvičení v čase co nejkratším.

Mám podat zprávu Západní župě za tři měsíce vrchnímu náčelníku a pouze pět sborů mně zprávu zaslalo.

Západní župa jest na počet sborů největší, čítajíc 18 sborů, protož budme bedliví, by též hleděla v činnosti předčítí druhé, neb máme dosti příležitosti v naší župě prospívati.

Na zdar!

Václav K. Tříška,

náč. Záp. župy.

Omaha, Neb., 3. dubna 1898. — Zapis o schůzi župního výboru ze dne 13. března 1898. — Schůzi zahájil a vedl starosta br. A. Kment za přítomnosti všech členů výboru. Zapis schůze minulého čten a přijat bez opravy. Čten a přijat dopis župního náčelníka br. Václ. K. Tříšky. Pojednání o dopise odloženo do schůze příští. Čteny a přijaty dopisy jednot St. Louis a Plattsmouth. Návrh dán a přijat, by objasnění o nečinnosti bývalého župního náčelníka podáno bylo hlavnímu náčelníku Nár. Jed. Sok., br. A. Tesařovi. Výbor ku zajištění dne na výstavišti ku oslavě Čechů, zvaný „Český den“, oznamuje, že jest zajištěn. — Zpráva výboru pro zajištění místa k župním závodům ponechána na dobu další.

tak aby výbor mohl dáti úplnou zprávu.

Pro místo odbývání župních závodů hlasováno:

Těl. Jed. St. Louis, město Cedar Rapids.

„ „ Plattsmouth, město Omaha.

Tim schůze ukončena.

Václav J. Šebek, zap.

DOPISY.

Ze Sboru S. Vlast. (Psáno dne 5. břez. '98.) Chtěje dostáti danému slibu, jež jsem učinil v posledním svém dopise, chápu se péra. Jsem nad míru potěšen, že vyzvání mého, bychom společně ze všech sil pracovali a hmotně přispěli na náš maskární ples, u všech bratrů nalezlo živého souhlasu. Pokladna naše byla téměř vyčerpána a tudíž bratři usnesli se mezi sebou, že veškeré ceny pro maskární náš ples sami zakoupí, což stalo se v krátkosti skutkem. V celku darovali bratři 31 krásných cen a zároveň přislíbili, že pracovatí budou při plesu tom co síly jejich stačí, aby výtěžek byl co největší. Vřak jest nám výtěžku toho co nejvíce potřeba a bratři zajisté že nekonali více nežli svoji povinnost, když vynasnažili se, by výtěžek při plesu tom byl co největší, jelikož sbor náš ve finančních jaksi pokulhává a téměř jen na výtěžek ze svých zábav jest odkázán. V posledním čase nuceni jsme byli zanechat cvičení a sice ze dvou příčin. Jedna příčina jest, že v tělocvičně naší jest přílišná zima, neboť jen v jedné kamnech se topí a síň jest velká a tudíž vytopení její jedněmi kamny jest holou nemožností. Proto cvičenci vysazení jsou stále menšímu neb většímu nastuzení, jelikož při cvičení se zapotí a pak mají několik minut nečinně stát v řadě. Druhá příčina jest, že kasa naše byla příliš chudá a nechtíce se z posledního haléře vydati, nuceni jsme byli cvičení na nějaký čas zastaviti. Arciž že cvičící členové byli vyzváni, by navštěvovali cvičení sborů nejbližších, což mnozí též učinili.

Maskární ples, o němž činím shora zmínku, odbývali jsme v sobotu dne 12. února a čistý výtěžek byl \$100. Výtěžek ten přijat byl s jásotem a ujednáno, by se cvičením se okamžitě započalo, což se též stalo. Cvičime teď opět v úterý, v pátek a v neděli dopoledne. Bylo by žádoucí, by veškeri staří i mladí cvičenci cvičení ta v počtu co možná největším navštěvovali. Pročez k činu! Nebudme Sokoly jen pro parádu, neblýskejte se v kroji a odznacích, říkajíc já jsem „taky“ Sokol — ale choďte do cvičirny, tužme svoje slabé svalstvo a rovnějme ta svá křivá zada. Plňme své poslání věrně, vždyť všichni jsme shbovali když jsme v řadě Sokolů vstupovali, že věrně a oddaně plní budem vše, co sbor na nás nloží. Nuže, dokažme, že dovedeme vyplnit to, co jsme byli přislíbili.

Úřadníci pro toto púletí zvoleni byli následující: Starosta F. Sklenář, náměstek K. Hanuš, taj. M. Pešek, účet. Fr. Bicek, pokl. Fr. Tlacháč, spr. výbor J. Minařík, V. Voruda a V. Novák. Náčelník F. Sklenář, praporečníci V. Boháč a Fr. Novák, trubači Fr. Bicek a K. Hanuš, jedn. St. Jun, zást. do župy Fr. Sklenář a V. Boháč. — Na zdar Fr. Sklenář, dop.

V St. Louisu, dne 24. března 1898.— Ctěný Sok. Am! Odpust, že tímto obtěžuji, nerad tak činím, ale moje čest a pověst toho nedovoluje, bych řádky našeho Sokola dopisovatele v posledním čísle Sok. Am. pomíjel mlčením. Kdyby se záležitost týkala mé osoby jen vůči našeho sboru, snesl bych toho, neb mě Sokolové již dobře znají. Že ale zajisté došla povšimnutí mezi všemi Sokoly ve Spoj. Státech, tudíž nahlédneš, že mojí a každého věrného Sokola jest povinnost, by se hájil, kde mu sáhnuto bylo na jeho pověst, ano i čest. Stojím v čele našeho sboru co náčelník, ano, v čele Západní župy a jsem znám mnoha Sokolům v jiných městech a to věrným mě přátelům, na což jsem hrdým.

Vřak k věci, co se záležitosti mé týká.

Že bych měl bližší nějakou známost s pastorem českého evang. Bethlema, mně ani nenapadne, neb onoho pána znám jen tak, že jsme několikrát pozdravy vyměnili, a pak když užil naše „taky Sokoly“ angličtině, uveden byv jedním členem, navštívil po dvakrát naši tělocvičnu v době cvičení. Vím velmi dobře, že když někdo navštíví tělocvičnu, je každý vítán, by se přesvědčil, jak systematicky tělocvik pěstován jest, a to se též stalo s p. pastorem. Znaže ze zkušenosti sokolské, že člověk má být přívětivým ku

každému Čechu, tedy co náčelník šel jsem uvítati toho pana pastora a nabídl jsem místo v naší tělocvičně. On as po jedné hodině pobyl v tělocvičně poděkovav, že měl příležitost popatřiti na cvičení Sokolů, které poschváliv, odešel. Na odchodu jsem jej pozval, by opět nás navštívil. As za 14 dnů navštívil nás opět a to naposled. Učinil jsem jako poprvé, nabídnuv mu místo, které přijal, usadil se stranou.

To je as celá záležitost, pro kterou jsem vystaven, „jak se zachoval náčelník Sokola.“ Kdyby byl měl dotyčný pán zůstat u dveří stát a nikdo si jej nebyl všiml, ani místo mu nenabídnul, co by sobě pomyslíl o vzdělanosti sokolské? Či měl snad náčelník jíti a onoho pána vystrčiti z tělocvičny? Sokolové, učinil by to z vás někdo? Zajisté že ne. Máme míti úctu před každým, kdo toho zasluhuje, by sobě mohl učiniti pojem o naší vzdělanosti, o naší ochotnosti vůči jiným. Myslím, když sbor má členy řeknu: svobodáře, katolíky a israelity, a ty může nazývatí bratry Sokoly, není správně nemíti úctu před člověkem vzdělaným, proto že je pastorem evangelickým. Nemohu rozuměti takové sokolské snášenlivosti! Zda-li jednáme výstředně tím neb oním, nejm; učí sobě úsudek každý sám.

Dále, co se týče založení té nedělní školy, je smutné, že Sokol dopisovatel užil podobných výrazů vůči členům našeho sboru, neb ti se nejvíce zasazovali o to, by se nedělní škola uskutečnila, ano i já mezi nimi byl toho náhledu, neb náš sbor vždy hleděl k tomu, by česká svobodná škola měla svoji budoucnost a tudíž (i já před dvaceti roky, co zakladatel) jsem vždy pro školu činil všemožné a bylo všech zástupců povinností tak jednati. Či myslí Sok. dopisovatel, kdybych se bratřičkoval s p. pastorem, že bych tak jednal? Nikoliv.

Škola je nyní v proudu a byv požádán ještě za pomoci jednoho člena našeho sboru, vyndování jsem nepřijal, ačkoliv nyní vypomáhám učiti, neb můj čas je vyměřen a tudíž více ještě mně nemožno. A karty? To mně Sokolové odpustí, neb ty ani neznám. Mojí jedinou škodou je moje povaha, že pracuji pro národnost naši a ani toho mi není dopřáno. Kdybych několikrát od našeho sboru odstoupil a pak šel zpět, byl bych snad váženější? Že ale po dobu 22 roků nepřetržitě pracuji u našeho Sokola, pro který jsem i rodinu někdy zanedbával, za to nyní mám býti stavěn zlým před tvář všech Sokolů v Americe — toho jsem nečekal.

Ku konci se mně Sokol dopisovatel zavděčí, by na příště moji maličkost vypustil z paměti, neb sobě rozhodně nepřeji, by mne používal vůbec k něčemu, neb o chválu nestojím a svoji pověst a čest urážeti nedám, neb jest to jediné co mám a co doufám, že čisté po sobě zanechám. Vědom jsem toho, kde nás před časem vyháněli, uráželi, bych zapomenul a šel tam, kde o nás nikdo nestál.

Václ. K. Triska, náč.

V Bohemia, dne 30. března 1898. — Za nedlouho bude tomu již rok, co založena Těl. Jed. Sokol Bohemia a hoši naši všemožně se činí, by pokračovali za ostatními.

Začátek byl velice krásný, vřak vytrvalostí docíleno toho, že dnes vlastní sbor nejautnější nápad, by toto vřak nezaujímalo zbytečného místa a hoši ve cviku našepi částečného vyučování nabyli, bylo by třeba, by župní výbor také jedenkrát se na naši jednotu rozpomenul a vždy občas schopného cvičitele ku poučení v tělocvik sem zaslal.

Velice škodné jest pro sbor, jenž ponejvíce z mladých členů sestává, že nemůže se jim dostat náležitěho vychování tělocvičného! Což, nemůže bratr Sokol Zborník z blízkého East Islipu opět někdy navštívit Českou Vesnici, a dáti hochům opět nějakého poučení?

Pochvalu zaslouží založení tělocvičné školy pro žáky. Cvičením mládeže získá sbor souhlasu obecnstva zdejšího a toto vždy náležitě bude podporovat sbor, což i zřejmo bylo při poslední zábavě.

Nyní i konečně na podnět Těl. Jed. Sokol Bohemia zařizena bude česká svobodomyšlná škola v osadě zdejší, a tak konečně dosáhnuto bude toho, čeho dávno zde postrádáno bylo, a osada Bohemia stavět se bude po bok osadám jiným v této nové vlasti.

Každý rok pořádaná slavnost upálení mistra Jana Husi řádem Roháč z Dubé č. 139 Č. S. P. S. bude letos pořádaná Těl. Jednotou Sokol Bohemia a doufáme, že mnohý ze Sokolů z blízkých East Islip, jakož i ze vzdáleného New Yorku zavítá do Bohemie.

Na zdar!

Jos. F. Thuma, dop.

Ve Philadelphii, dne 24. března 1898. — Že jsem tak dlouho zprávy z našeho sboru nepodal, není důkazem, že by nebylo látky, aneb že sbor přestal žít neb činným býti. Naopak. Mohl bych psát pro náš list třeba dvakrát za měsíc a vždy bych měl dosti zajímavé látky v zásobě, neb nejsme tak starý sbor, který by snad již vše dosáhnul co chtěl a pak si chtěl odpočinouti.

U nás stihá jedna novinka druhou tak rychle za sebou, že žijem jako v bájkové povídce. Tohle však zase není žádná výmluva a nepoukazuje, že bych byl neměl — z příčiny mnohé práce spolkové — času ku psaní. Vězí v tom háček jiný. Čekal jsem totiž, že budu přinucen úřad svůj dopisovatelský složit a proto jsem ponechal veškerou látku pro nástupce.

K té myšlence, že budu k složení úřadu přinucen, přiměly mne poznámky některých členů, ohledně mého dopisu v čísle 12. minulého ročníku. V tom dopise vypsali jsem jména některých členů, kteří novou naši místnost bezplatně do pořádku uvedli a jaké práce těžké provedli, podotýkáje, že to bude as jediná odměna, která se jim ze strany spolku dostane, totiž to uveřejnění jich jmen. V tom jsem měl pravdu, ale ani toho jim dopřáno nebylo, a já jakožto původce dostal jsem více než dost. Byl jsem prohlášen od některých členů, kteří se neukázali, až když vše bylo hotovo, za lháře a to ještě u přítomnosti návštěvy Sokolů z New Yorku. Tomu bych se byl nikterak nedivil, kdybych byl tenkrát též jméno svoje uveřejnil, neb pak se mohlo říci, že chci jméno svoje jakožto povznést, ač jsem k tomu byl oprávněn, účinkovav při veškeré práci. Nejsem čtižádostiv (nehodí se na Sokola býti jim) a co pro spolek učiním, stane se z dobré vůle, aniž bych jaké poděkování neb cokoliv jiného očekával. Protož jsem jméno své vynechal.

Hnedle bych byl z toho udělal celý román, ač chci pouze poukázat tím, proč jsem nepsal. Čekal jsem, že se s tím vyjádří ve schůzi, že budu sesazen aneb sám sbor o jmenování jiného požádám. Do první schůze nepřišlo nic a jelikož sám jsem nechtěl stížnost podat, abych nebyl považován za nespokojence, čekal jsem zase a byl bych ani dnes ještě nepsal, kdyby nebylo Sokolek, které mně „lenochu“ říkají. Hlavně Mařenka Flutková mne přinutila, neb když se Sokolka vyjádří, která, než-li zdejší sbor založen byl, česky číst vůbec snad ani neuměla, že časopis „Sokol Americký“ ráda čte, musím již k vůli tomu nějakou tu křivdu snést.

Členové, kteří list přečtou a neuschovají aneb vůbec ti, již jej číst nechťi aneb neumí a nehledí se naučit jak Sokolka Flutková, učiní dobře, když jej mně neb knihovníku spolkovému odevzdají a my se o to postaráme, by přišla jinak zmařená čísla do rukou Sokolek druhých aneb těch, které by se Sokoly neb Sokolkami státi mohli. A konečně kdyby hned zůstaly v rukou knihovníka, též by neškodilo, neb ta mládež když doroste, zajisté si ráda přečte starší ročníky a pak by to byla výhoda pro naši chudinkou knihovnu, kdybychom měli třeba 5 kněh každého ročníku. Píšu o knihovně a knihovníku. Skřín na knihy máme, ale prázdnou skorem, knihovníka taktéž máme, ale titulárního, neb dosud žádné práce v tom oboru nemá mimo vydání neb přijmání některé knihy cvičitelské. Aby Sokol Příbramský marně jméno knihovníka nenesl, povolil sbor zakoupení několika kněh od Verne-a, které již také obdrženy jsou a tím bude jakýsi základ knihovny učiněn.

Dne 9. ledna měli jsme veřejné cvičení na hrazdě. Já přítomen nebyl, ale dozvěděl jsem se, že mnoho cvičenců taktéž nepřišlo.

Dne 13. února mělo býti veřejné cvičení Sokolek a nebylo. Je prý jich málo; já zase myslím, že mají málo kuráže, anebo se ne nenačvičily, což by nebyl žádný div, neb se některé dostaví pouze jednou za měsíc.

Dne 6. března bylo veřejné cvičení školních dětí. Cvičilo 12 hochů a 4 děvčata prostocviky tyčemi, mnou načvičená a pak po ukončení toho cvičili hoši na bradlech lehké výkony načvičené cvičitelem Bařtířem. Dali jsme si oba dosti práce s tou drobotinou, avšak pro neposlušnost a rozpustilost hlavně hochů, nebyli jsme s to lépe je vycvičit. Ve cvičení s nimi pokračujem, však dále každou středu večer od 6 do 8 hodin. Bylo by žádoucí, kdyby je rodiče trochu napomenuli.

Veřejné cvičení dne 3. dubna (kůň na šíř) bude nejspíše vynecháno, neb cvičitelský sbor usnesl se pořádat veřejné cvičení na všem náčiní a taktéž prostocviky dne 11. dubna a již pozvánky členům k rozložení svým známým vydal.

Našemu náčelníkovi Sedloňovi se jaksi Philadelphie přestala líbiti, umínil si podivati se do některého státu, kde je v zimě i v letě vše zelené a zimníky se nosit nemusí. K tomu účelu žádal v poslední schůzi v den před odcestováním cestovní listinu, kterou jsme mu měli zaslat až by nám své obydlí v Atlanta, Ga. ohlásil. Než-li jsem měl listinu správně vyplněnou, byl náš náčelník zpět, a nyní nám vypravuje, že Georgia není zelená, že jest černá, nevím, myslí-li ten stát anebo obyvatelstvo. V té samé schůzi, když Sokol Sedloň se s námi loučil, byl jmenován náčelníkem Sokol Karel Vlach, bývalý člen Sokola newyorského. Což kdyby si vzal náš cestující náčelník nyní na starost starou gardu? Pořád ještě nic, ani zmínka o ní, a přec máme na programu veřejné cvičení staré gardy v květnu. Jestli pak se nás někdo ujme? Ci snad nestojíme za to, jednou neb dvakrát za měsíc strávit s námi asi dvě hodiny, třeba jenom s prostocviky? Je nás 60 členů, průměrně jich cvičí 15, zbývá jich tedy dosti, z kterých by se dobrá četa seřadit dala.

V dopise ze dne 13. listopadu upozornil jsem náš sbor, by učinil nějaký krok, zdaliž by se spojení s druhým zdejším sborem uskutečniti nemohlo. Čekal jsem, že ve schůzi to někdo přednese. Myslim však, že členové to neuznali za dobré, ba ani v následující schůzi (správní rady), vzdor tomu, že jsem je písemně (pro nemožnost do schůze se dostaviti) na záležitost tu upozornil. Ve schůzi únorové přednesl jsem to sám a na podaný návrh učiněn první krok tím, že bylo druhému sboru dopsáno. Ve schůzi březnové zvolen u nás výbor šestičlenný, který se s jich výborem v jich místnosti sešel. Zprávu náš výbor podá ve schůzi dubnové a do té doby musím vyčkat, chci-li další zprávu v tom směru podati. Zajímavé při tom jest, že členové naši, kteří jsou též členy druhého sboru rádi, nám, bychom se nespojili, že bychom si uškodili. Jestli vskutku nějaké nebezpečí pro nás ve spojení vidí, proč nepřijdou do schůze a nevyjádří se? Jestli tak neučiní, musíme si myslet, že mluví nápodobně ke straně druhé.

Sbor koupil jednu knihu českých dějin od Vickerse, která byla minulý týden do městské knihovny v City Hall odevzdána. Neškodilo by, kdyby členové, když dolů do města přijdou, zastavili se v knihovně a přesvědčili se, jaký má obbyt.

Ohledně zábav nerad do sokolského časopisu zprávu podávám, myslím, že se podobné věci hodí do místních denních nebo týdenních časopisů, a proto se o nich zmíním krátce.

Zimního času odbýváme veřejnou zábavu ponze jednu, a tu jsme si již odbyli minulý měsíc. Mnoho-li se získalo, to nám zábavní výbor ještě neřekl. Takové zábavy nejsou však pro nás zábavou, spíše prací, hledíme bavit návštěvníky. Pro sebe máme zábavy rozličné, ve své místnosti, každou neděli. Odbyli jsme si tedy druhý selský ples a příští rok máme první šibřinky. Zde bych upozornil sbor, že by měl již nyní po nějaké místnosti se ohlédnout, aby nepřišel pozdě, jako se nám stalo letos.

Novinkou ve Filadelfii bylo dětské divadelní představení dne 20. března v naší místnosti. Dáván byl „Krakonoš“ a účastnilo se celkem 21 dětí, tedy celá naše česká svob. škola vyjma dvou. Přítomno bylo přes 250 osob, vstupné bylo 15 centů a výnos podrží patronát na krytí školních výloh. Zajisté byl každý z přítomných povděčen sokolskému sboru, který se o školu ve Filadelfii postaral a jim samým dodá chutě a odvahu k dalším krokům v jich zásadě, když se přesvědčili, co podnikem tím dokázáno. Že za tak krátký čas byly dítky schopny vystoupit na jevišti, jest zásluhou naší učitelky paní Františky Coufalové.

Na zdar!

F i s c h e l.

V Baltimore, dne 31. března '98. — Co jednatel našeho sboru, kterému zároveň připadá ta povinnost, by o činnosti naší nějakou zprávu podal, začínám tímto dopisem. Musím se ovšem omluviti, že píši tento dopis teprve nyní, neboť čekal jsem až toho bude více. Veřejné cvičení, které odbývali jsme dne 28. března, dopadlo ještě dosti dobře. Program byl následující: Proslav br. starosty V. E. Hirschauera, ve kterémž několika krátkými ale vřelými slovy uvítal přítomné obecenstvo, při čemž neopomenul též vysvětliti účely Sokolstva a hlavně našeho tělocviku. Pak následovala cvičení s tyčemi, 3 oddíly, jež líbilo se všeobecně. Po těchto cvičení střídavě na nářadí a sice: 1. družstvo hrazdy, pak 2. družstvo bradla. Na to br. Fr. Veselý kronžil s kuželi, za což dostalo se mu všeobecné pochvaly. Pak nastoupila 1. družstvo ku keni

na šir, 2. družstvo pak ku koni na děl. O našich cvičencích dlužno říci, že tužili se znamenitě, neboť veškerá cvičení prováděna byla dosti lehce a úhledně, za což dostávalo se nám bouřlivého potlesku se strany obecnosti. Konečně provedeny dvě skupiny, jedna umělecká plochá, dvoupatrová, druhá praktická kuželovitá, třípatrová. Obě provedeny byly vzorně, při čemž bouře potlesku nebrala konce. Ačkoliv návštěva nebyla ta nejhorší, přec očekávali jsme větší, zvláště od Sokolů, neboť vstup měli bratři volný a proto doufali jsme, že i ti, kteří vůbec nikam nechodí, přece přijdou, by byli svědky této naší poctivé práce sokolské. Jaké však bylo naše zklamání, když viděli jsme, že téměř celé 100 br. schází! Bratři, jest to smutné, ba velmi smutné.

Musím se též zmíniti o činnosti našeho krásného pohlaví. Již před dlouhou dobou jednalo se, by započato bylo u nás se cvičením malých žáčků a založen byl tělocvičný sbor Sokolek, i můžeme dnes směle říci, že obě ty naše tužby se uskutečnily. Cvičení žáčků bylo zahájeno as před dvěma měsíci. Z počátku byla návštěva ovšem jen malá, as 9, nyní však již vzrostla na 19, což jest zajisté dosti potěšitelné. Co cvičitel těchto malých ujal se br. V. E. Hirshauer, kterému nyní vypomáhá br. náč. Ant. Stieglar.

V stejné době pracováno též ku založení Sokolek. Jak známo, stával zde doposud sbor Sokolek, co samostatný sbor, a sídlil také v jiné místnosti u br. Jos. Klečky, kdež ačkoli měl dosti dobré výhody, přece mu scházelo to hlavní, totiž potřebné nářadí ku cvičení. Časem tam ovšem cvičena cvičení prostná a pořadová, což však členkyně málo vabílo, neboť pokaždé stejné, jest také málo zábavné, a tak poněkud celá činnost onoho sboru zanikala. Výbor, jenž ustanoven, zorganizoval nový sbor Sokolek (o čemž již br. J. Hájek učinil zmínku), požádav starší sbor za spolupůsobení, neboť viděl, že tak možno dodělati se brzo dobrého výsledku. Se strany Sokolek byla ona zpráva mile přijata, neboť samy nahlížely, že samy nemohou mnoho dobré věci prospěti. Pročež svolána schůze na den 20. února do Bohemie a tam založen nový sbor Sokolek, co tělocvičný odbor paní a dívek Sokola, sídlem v Bohemii.

První schůze na to odbyvána dne 6. března, kdež předně zvoleny úřednice a sice: Starostka Anežka Franc, místost. Aloisie Šima, taj. Barbora Šticha, pokl. Antonie Dřimal. Za cvičitele zvolen tu opět br. V. E. Hirshauer. Mimo jiné usneseno, by se cvičením bylo započato hned příští středu. Ze usnesení toto nebylo jen tak na papíře dokazuje to, že ač sbor posud slabý, počtem as přes dvacet, navštívilo toto cvičení 16 členkyň. Následující týden ještě vždy byla návštěva větší při každém cvičení. Z toho vidno, že Sokolky naše jsou si dobře vědomy svých povinností, kterýmž také hledí všemožně dostáti. Nuž, milé sestry, jen neochabujte i na dále v této činnosti a pak zajisté doděláte se dobrých výsledků. Protož volám Vám ku další vaší činnosti. Na zdar!

Fr. Štětka, ml.

V Chicagu, dne 1. dubna 1898. (Z Těl. Jed. Sok. Tábor). — Br. Sokolové: Ač s bolným srdcem, přece vidím se nucena napsati malý referát o posledním veřejném cvičení naší Těl. Jed. Sokol Tábor. A proč tak truchlivý začátek tohoto dopisu? bude se asi každý čtenář tázati sám sebe — Proč? Poněvadž jsme dokázali, jakými jsme vlastně Sokoly. Počnu zkrátka: Milí bratři: Sokolové župy Chicagské dostavili se v plném počtu a v určitou hodinu na svá místa, jaké však bylo jejich překvapení, když kromě čtyř hubičníků na jevišti usazených a pak několika těch našich, kteří právě měli v rukou výbor, nebylo viděti jediného Sokola naší Těl. Jed. Na tváři každého toho nám tak milého Sokola bylo viděti veliké zklamání a není div, že spíše k odchodu byl připraven než ke všemu tomu, k čemu sem vlastně přišel. A kde jsou vaši Sokolové? To jste všichni? Kolik je vás zde? Takové otázky křížovaly se od úst k ústům a my všichni nedovedli na ně odpovědět jinak než pokrčiti rameny. Do dnes nevím či zásluhou to jest, že cvičení přec odbyváno. Když již 9. odbila, započalo jak následuje:

1. Žáci T. J. S. Tábor: 14 žáků, kteří při začátku byli rozčileni, však při opakování dosti správně cvičení provedli. Uznají-li přítomní Sokolové, že to hoši poněvíc irských rodičů, kteří pouze jako papoušek naučili se českému velení našeho náčelníka, tu zajisté každý dovede oceniti tu práci, jakou náčelník náš s nimi měl.

2. Župa Chicagská pod velením náčelníka Sok. Hallera. 21

těch nejlepších Sokolů ukázalo nám, jakými že máme být Sokoly. Žel, že pouze ze všech nás 34 hledělo na ně pouze 13 našich Sokolů!

3. Žáci Těl. Jed. Sokol Tábor: 13 žáků na bradlech.

4. Župa Chicagská: 14 členů na bradlech a hrazdě.

5. Župa: 14 členů na hrazdě a koni. Že výkony všech těchto Sokolů byly znamenité a sklízely bouři potlesku, o tom myslím, že netřeba se zde rozepisovat.

6. Četa Sok. Tábor: (prosim, nelekňte se) v počtu 3, ano, celí "tři", jelikož náčelník churav nemohl cvičit.

7. byl znamenitý výkon s kužely, provedený Sok. Haškem.

8. pak končil šermem, provedeným Sok. Hallerem a Sokolem Hyblerem, kteří též odměnění byli bouří potlesku.

Tim cvičení skončeno. Na to pak náš starosta Sokol August Procházka poděkoval v krátké řeči všem účinkujícím Sokolům a náčelníku našemu jménem Těl. Jed. naši věnoval malý dar co upomínku za jeho neunavnou a nezištnou práci pro sbor náš. Na to promluvil za župu Chicagskou náčelník Sokol Haller, který řečí svou povzbudil všechny přítomné a jenž mezi jiným poukázal, že čím jest největším nepřítelem našeho Sokolstva, o čemž i my všichni byli přesvědčeni.

Největší vinu naší malé návštěvy nese výbor pořádající, který v tak plavčivé době postní pořádá tak hříšnou zábavu jako jest veřejné cvičení Sokolské! Kdyby nám byl připravil nějaké postní kázání, tu opravdu jsem jist, že naši "svobodomyšlní" Sokolové byli by se dostavili v plném počtu — No, zkušenost nás poučila pro příště.

Provoláváje všem účinkujícím Sokolům, jakož i všem těm, kteří se cvičení našeho účastnili, sokolské Na zdar! těším se nadějí, že i slepi někdy prohlédnou a protož jen chutě k další činnosti, bratři Sokolové!

Václav Bartoň, dop.

V Clevelandu, dne 1. dubna 1898. — (Ze sboru Sokola „Cleveland“). — Dbaje svých povinností, chápu se péra, bych opět o činnosti našeho sboru několika řádky se zmínil a takto naše Sokoliky upokojil, neboť jen jednou vynechal jsem a již byl jsem za to „odměněn“. Jsem ovšem přesvědčen, že s nedočkavostí naši Sokolici očekávají každé číslo Sokola Amerického v naději, že nějaký dopis neb zprávu z našeho sboru v něm naleznou a tak i já bezodkladně chopím se každého čísla S. A. a bedlivě sleduji zprávy a dopisy od různých sborů. Po většině však sledávám, že hlavním účelem dopisovatelů jest podávati zprávy, jak se který ples neb zábava vůbec vydařila a největší radost jest z toho, když návštěva byla k umačkání a — dle velkého výtěšku — u baru, nebo-li nalevny, jakoby to bylo zadarmo. Na zábavu a pohodlí jest obyčejně při zábavách zapomenuto, neb jich nedáno, následkem čehož jest pak mravní výsledek velice smutný. Důkaz a to velmi trefně podan byl v minulém čísle Sok. Am. ve zprávách redakčních pod ohlavením „Sokol Americký.“

Jak jsem již jednou podotkl v dopise dřívějším, uznávám, že podávání zpráv o zábavách jest věci vedlejší, avšak činím tak též, lež hlavní pozornost věnuji pokroku a činnosti našeho sboru a Sokolstva vůbec.

Otázka zavedení podpory v jednotě sokolské byla též v minulosti naší schůzi vzata na přetřes a mohu s potěšením sdělit, že jednohlasně zamítnuto zavedení podpory v naší jednotě. Důvody, jež br. J. Čermák v minulých číslech Sok. Am. uvedl, postačí snad každému, by proti podobnému zavedení hlasu svého pozvedl. Máme zde již tolik podporujících spolků, ba více než dost a ty snad postačí těm, kdož chtějí se na podporu pojistiti.

Všem členům našeho sboru sloužím k vědomí, že vždy po sborové schůzi, která se koná každou třetí neděli v měsíci o 2. hodině odpolední, odbyvají se pochoďová cvičení, jichž účastnit se, jest povinností každého člena, tak aby při vystoupení sboru, jako při slavnostech, výletech atd. byli všichni Sokolové obeznámeni s veškerými povely, obraty a pohyby vůbec.

Jednou za měsíc zajistě každý Sokol, jenž trochu dbá sokolských povinností a jemuž vedlejší poměry, vlastně zaměstnání toho dovolují, může schůzi a zároveň důležité toto cvičení navštívit, neb tím zároveň též budou povzbuzeni ti mladší Sokolici, kteří mnohé Sokoly ani neznají, ježto cvičení, ba ani schůze nenavštěvují. Protož ještě jednou podotýkám, že příští schůze, po níž konati se budou pochoďová cvičení, odbyvá se v neděli, 17. dubna

odpoledne a jelikož toto leto máme se účastnit — mimo našeho výletu — několika jiných výletů, jest žádoucí, aby všichni členové tato cvičení navštěvovali.

Potěšitelno zajisté jest, že letošního roku dočkáme se spojeného výletu místních sokolských sborů. Na podnět náš vyzván Sokol „Čech“, který odpověděl příznivě a zároveň vyzván byl Sokol „Nová Vlast“. — Tudíž učiněny již další kroky k uspořádání společného výletu, v němž vystoupí společně cvičící členové, jakož i snad žáci místních sborů, též vystoupí náš divčí sbor, jakož i spoluúčinkovati bude náš pěvecký odbor „Slavoš“. Doufáme tudíž, že všeobecný výsledek bude více než uspokojivý.

Dlužno též podotknouti, že sbor náš, ač v Clevelandu jest nejmladší, zamýšlí účastnit se župních závodů, pakliže poměry tomu dovolí. Jest tudíž třeba upozorniti na to naše cvičící členy, by cvičení pilně navštěvovali a k závodům se připravovali.

Konečně uvědomuji všechny členy našeho sboru, že příští schůze, která se koná v neděli, dne 17. dubna o 2. hodině odpolední, jest čtvrtletní a jest tudíž povinností každého člena, by své příspěvky za první čtvrtletí t. r. zapravil. Komu není tak možno učiniti, nechť podá písemně neb ústně žádost o poshovění, jinak bude s ním naloženo dle stanov.

Jmenem Sboru Sokol „Cleveland“

Frank Skala, dop.

Chicago, 3. dubna 1896. (Ze Sokola Slovanské Lipy.) — Jest neděle, venku tak krásně a já mohu se psaním, bych podal zprávu o výsledku bazáru všem, zvláště pak některým našim „také horlivým“ Sokolům, kteří s uspořádáním téhož prý nesohlasili, a proto ani nepřišli se přesvědčiti, jak jejich spolubratři pracují ve prospěch celého sboru a tudíž i pro ně, nechávajíc starých třenic stranou a s obětováním drahocenného času a na mnoze i těžce vydělaných peněz přiložili svorně ruce k dílu, jehož výsledku použito bude opět tam, kde toho skutečná potřeba bude vyžadovati a nebyti denníku „Svornosti“, kterýž vždy snahy všeho Sokolstva podporuje, a jenž každodenně podával českému obecenstvu zprávy o činnosti naší (P. r. — Činil tak rovněž Denní Hlasatel) a jemuž také náleží uznání za to, že podnik tento skončil s neočekávaným úspěchem, sotva by se byli jinak něco bližšího o tomto dověděli.

Nevím skutečně, jaké příčiny mají mnozí k odsuzování dobré snahy, avšak domnívám se, že jest to stará manie, která v nich vznikla aniž vědí sami jak a kde. Či snad jest toho příčinou ona nerozvážnost, jejíž účinky nyní všichni pocítujeme a kterouž i někteří z nich netečně svou ve schůzích zavínili? Když však naskytá se příležitost to odčiniti, přecháží daleko od místa činu a ponechávají vše do vůle osudu. Takovéto jednání není mužným. Uvažte sami, co jest jistější, zdali nechat zející ránu třeba i nevinně zasaženou k zahojení se sama sobě, aneb pomalým ale jistým léčením ji zaceliti. Doufám, že to poslední. A toho docílíme u nás hojným navštěvováním schůzí, rozumným jednáním a nezištnou prací. Buďte ujištěni, že zdali takto budeme činit, hnedle odstraníme to, co nás tak trápí. Pakli ale půjde to tak dale, jako v době právě uplynulé, kdy schůze navštěvovány byly sotva 15 členy, na jednání podíl brán nebyl, přijímány přehnané účty a konečně i za zatlučení hřebíku neb jiné menší prácičky, kterou jsme se třeba dříve zdarma uvolili vykonat, si nechali později aldermanský zaplatit, pak ovšem až rok ku konci by dospěl, musili bychom říkat: Mea culpa, mea maxima culpa! Pardon! Vždyť jsem chtěl psát o bazáru a nyní jsem tak daleko zabředl! Prosim tedy za odpuštění.

Bazár uspořádán byl ve dnech od 27. března do 2. dubna. Zahájen byl ouverturou kapely zasloužilého Sokola Fr. Veselého, načež proslov, který měl původně míti starosta Fr. Mencl, ale ochuravěl, přednesl tento stručně br. F. Klindera. Po té zapěl smíšený sbor Pěv. sboru Sok. Sl. Lipy pod řízením sbormistra Sokola A. Otradovce „Hlas z domova“ a následoval kuplet J. A. Vasky a pak sl. Kudišova zapěla dvě krásné písně. Mezi jednotlivá čísla vmíseny krásné obrazy vitaskopické a některé znázorňovaly: 1. Jak pojedou výletní vlak dne 12. června t. r. do Cary, Ill., kde očekávat jej budou Sokolové Legro a Holek. — 2. Jak tančil Fr. Rážíčka skalový tanec při maskárním plesu. 3. Jak Sokol Jos. Pišl spadl s koně. 4. Jak Sokola Jak. Hroděje při chytání ryb shodil Sok. J. Anderle

do vody. 5. Šerm Sokolů Hešíka a Křemla. 6. Kterak Fr. Klindera dostal nevině „rajt“ na „voze“. 7. Jak dohlíží Sok. Brom na bučící čtvernožce a mnohé jiné. — Obrazy tyto byly opakovány každý večer a vždy vyvolaly bouři potlesku. — V pondělí pak bylo cvičení žakyň, které řídil Sokol Fl. Holek; při cvičení pak zapěl píseň „Čarostřelec“, kterouž je nacívil K. Otradovec. — V úterý pak sehrála fráška „Cylindr“, pod řízením B. C. Legrose. Zvláštní zmínky zde zaslouží výkony akrobatů, kteří bezplatně vyplnili číslo na místě hudby o 50 členech. Byli to bratři Bell, Coudon a Ashton, bratři Provost a třetí Slackey a Hellman. Jejich chůze, tance a bicyklová jízda po provazech byly krkolomné i obdivuhodné a není tudíž divu, že obecenstvo je za odvážné ty výkony odměňovalo vždy bouří potlesku. — Středa byla opět vyplněna různými pěknými čísly, ve čtvrtek pak cvičili žáci, kdežto pátek korunován byl úspěchem. Cvičili totiž naši bujaři Sokolici, 1. a 2. četa pod vedením Frant. Hešíka a pak členové od Vorwaerts a výkony všech odměňovány byly od hojně účastněného obecenstva potleskem. Veteráni od T. J. S. Sokol „Čechie“ se z neznámé příčiny nedostavili. Sobota pak vše dovršila. Byly vylosovány různé obsazené předměty, které Sokolky obsazovaly, rozsouzeny zápasy, mezi nimiž byl nejtěžší mezi mládenci, v němž zápasili o předáctví Sokolové Václav Čapek, obdržel 44 hl. a Václav Zárobský 79. Cenu tudíž dostal V. Zárobský, postýlku s dvěma dítkami (dvojčátky), kdežto ženu prý si může ze středu Sokolek vybrati. To mu však nešlo do hlavy a proto prý si dle vyložití karty.

Kolo bylo po celý týden v činnosti a vrčelo jako tisíc kocourů a tak přivodilo mnoha návštěvníkům bolení hlavy a souchotiny v kapse. To samotné se stalo i mně a jak tento dopis dopišu, budu muset spravovat kapsu roztrhanou, v níž peněz není.

Kapela Sokola Fr. Veselého též se přičinila, by obecenstvo, které každodenně se v hojném počtu dostavilo, rozveselila a výbor zajisté neopomene mu poděkovati za to, že jistě dny zdarma účinkovali. Pořádající výbor sám pak zaslouží ode všech plného uznání.

Na zdar!

Bed. Šproc, dopisovatel.

V Cedar Rapids, Ia., 3. dubna 1898. — Když jsem nastupoval úřad dopisovatele, tak jsem si předsevzal, že budu alespoň psati každý druhý měsíc. Ale přepočítal jsem se a zapomněl jsem na svůj dobrý úmysl. Budu hleděti, bych částečně vynahradil, co jsem promeškal. Nevím co si mám mysliti, že se zase má jíti krok zpět, totiž zavěsti podpora. Což tu nemáme Sokolové dosti podporujících spolků a společností, které jak říkáme po česku pojišťují za fatku? Neb myslíte, že přivábíte více členů do sokolských řad? Připustím, že ano. Ale na jak dlouho? Těch mladších, jež potřebujeme ve sboru, těch zajisté by se mnoho nepřidalo, neb by řekli, že mají ještě na úmrtní podporu dosti času, i že počkají až budou starší. A starší! Nejsem a nebyl jsem a nikdy nebudu proti starším, neb sám i nás většina se dočká, že budeme snad také jednou ti starší. Ale mohli bychom přece očekávati, že bychom po zavedení podpory přijímali většinu členstva staršího, a jak by to pak v sokolském sboru vypadalo, může si každý bratr představit. Ono to teď nevypadá mnoho skvěle, jakž pak kdyby byla podpora; to by se většinou přidávali ku Sokolu jen pro tuto, a ne z lásky k Sokolstvu a rodné naší řeči.

Jest ještě čas, bychom vše řádně promysleli než něco vykonáme. Co prý to bylo za nesnáze odstranit podporu a teď horempádem někdo si usmyslí, že by to mělo býti u Sokola a chce to prosadit. Zrovna při tom jsem si vzpomněl na jednoho bratra, jenž byl u Baltimorské Jednoty trubačem. Jest tomu již hodně let. Vzpomněl si, že prý by slušelo a patřilo by ku troubě (myslím ku sokolovce) byla nějaká čáka a šavle; že prý by to lepší vypadalo. Ano, tak mně to zrovna připadá. Někdo asi napískal někde, že ku Sokolství by patřila podpora. Sokolové, to by to pak vypadalo! Zrovna tak jako Sokol s čákou a šavlí!

Až by přikvačila zima a my měli tu prožltnou podporu, tak by se stonalo na výdělek (nechej zrovna říci umíralo, poněvadž ta podpora, kterou by mohla poskytnouti N. J. S., nebyla by tak veliká, že by se to vyplatilo). Ale za to by měli výboři „přes“ nemocné dosti práce s návštěvami a ponocováním.

Bratři! Naše heslo jest: ve zdravém těle zdravý duch. Přijíme jen lidi zdravého těla a ducha a podpora odpadne sama se-

bou a ti bratři, co patří již pod prapor sokolský, budou se držeti hesla: Ni zisk, ni slávu! Ti zajisté nebudou podporu chtít, alebrž se opouť by podpora nebyla zavlečena tam, kde nemá a nesmí mít žádného místa. Vždyť Fugner ani Tyrš nezakládali Sokola pro lidi nemocné, ale zdravé ve všem, jak na těle tak na duchu.

Mnohý bratr řekl, že prý by měl dostat bratr aspoň \$100 na pohřeb. — Bratři! Vim já i vy, že každý sbor by vypravil bratru pohřeb, když by věděl, že rodina není s to mu pohřeb vypravit. Co potřebuje víc Sokol? Co chce Sokol více od sborů sokolských? S potěšením oznamuji, že naše Jed. Tyrš C. R. Sokol jednohlasně se prohlásila proti podpoře. Máme u nás v městě 11 podporujících českých svobodomyšlných spolků, a skorem každý náš člen patří k některému z nich, nař tedy rozmnožovat jejich řady, rozsévát nespokojenost tam, kde nemusíme. Sokolské spolky jsou národními a vzdělávacími, ať také na dále jimi ostanou. Sokolové přemýšlejte a vezměte si slova br. J. Čermaka k srdci a pak zajisté bude mezi námi zase jasno.

Jest mně též oznámiti, že naše jednota začíná býti tím, čím býti má. Již totiž cvičíme, ale přece jenom ti, co jsme cvičili před pěti roky, jen tu a tam přece nějaký nováček. Máme velkou důvěru v to, že nás bude v krátkém čase více. I Sokolky se zase do toho pustily, ani jsme nemuseli objednávat z Německa Krupova děla. Jaro přece nám přineslo život do naší evičirny, jen aby ho pozdní mráz nepřipálil.

26. března měli jsme pravý sokolský večírek, jež uspořádali pro členy naši členové veteráni V. Kadřna, F. Kouba st. a F. Krejčí, po dvacetileté činnosti na poli Sokola. Nevím o všech těch 3 bratřích dáta, co a jak zkusili neb prožili v těch dvaceti letech. Ale povím jen, že F. Kouba st. jest jediný, který udržel bývalou Jednotu Tyrš. Dle vypravování jiných, bylo to roku 1886. Tehdy jednota ona čítala již pouze 5 členů, takže nemohly se schůze odbyvat a konkurenční jednota C. R. Sokol (nynější jednota jest z obou, proto má tak dlouhé jméno: Jednota Tyrš C. R. Sokol) stala na nejlepší finanční a stanoviskem a chudák Tyrš měl 5 členů a \$80 dluhu. Tu Kouba agitoval tak, že do příští schůze navrhl 9 mladíků plných síly a života; mezi nimi byl Al. Brýdl a Jan Petřilka (teď někde v Chicagu). F. Kouba co hudebník a kapelník uspořádal výlet s těmi členy na venek, (nevím zrovna kam, myslím, že k Valentovi) a když mu řekli, zda-li se prodělá, co potom, když už měli dluh — víte co on řekl? „Mám chalupu ještě, když bude nejhůř!“ A nebylo, na výletě se vydělalo, z dluhu Čten. Spolek něco nebo snad vše slevil, členové pak se přidávali a konečně nadešla shoda mezi oběma jednotami a spojily se. My teď všichni jsme měli z toho radost, že jmenování tři bratři dočkali se svého záslužného členství.

Přejeme všem našim třem záslužným bratřím, by se dočkali ještě několikrát 20leté činnosti u našeho sboru. Na zdar!

Jan J. Hrbek.

V St. Louisu, dne 3. dubna 1898. — Opět uplynul měsíc do „moře věčnosti“, měsíc března, jeden z nejplodnějších u našeho sboru, jeden z nej památnějších celému světu a proto chci vyličiti dějiny tohoto slavného března tak, jak mi právě v mysli utkvěly. Pozadí těch dějin jest minulost 30 dnů činnosti naší.

Jak jsem byl minule oznámit, pořádal náš výbor přednáškový velkou veřejnou přednášku v neděli odpolední, 6. března. Divil jsem se, že jsme tak hojnou měli návštěvu; však také program byl vzácný a poutavý, takže každému s potěšením bylo veškerá čísla s tou vzornou pozorností vyslechnouti. Z programu vyjímám: Proslav, účel přednášky a směr snahy naší ku pořádání přednášek a jich prospěch, V. K. Triska. Dále zapěla „Vlasta“. Řeč pana Tom. Bělla, „O nynějším zdejší blahobytu“. Řečník poukázal na pokrok výrobní a blaho dělnictva, přirovnává poměry nynější k oněm před čtvrt stoletím, dále na politický aparát, plný úplatnosti a nepravosti. Vyzýval shromážděné ku sebevzdělání, přemýšlení a ráznému, samostatnému jednání. Pan Běll, uvědomělý to dělník, mluví plyně, zajímavě, časově — a od srdce k srdci. Řeč jeho vyslechnuta pozorně a odměněna projevem radostné spokojenosti. Po té „naš“ Hlahol zapěl Riegerovu „Kovářskou“, po níž bratr Eda Svoboda přednesl báseň „Kytice“. Tak — a nyní, co číslo 6. pan Dr. J. Habenicht, oblažil výbor přednáškový i nás všechny převzácnou, poučnou a jednou z těch nejprospěšnějších řečí o zdra-

vovědě. Jak pěkně vyličil on prospěch, vlastně účinky tělocviku na poměr zdraví a blaha lidského. Jak příkře odsoudil on užívání oně nastotisiemilionkrát proklaté šňěrovačky, která jest zodpovědná za lékařů bohatnutí, která jest tou největší kletbou člověčenstva! Poukázal na vzory dokonalosti, na řecký národ, pěstující soustavná tělesná cvičení a jeho proto zvětšení. Řeč tato, obsahující mnoho též pokynů zdravotních (for every day) byla s bouří potlesku přijata. Pan Dr. Habenicht jakož i pan T. Běll nechť přijmou naše nejupřímnější díky za jich osvětovou snahu. Po té náš J. Burian přednesl báseň: „Osvobození Evropy“ (od Tatarů), kterážto Jablonského báseň cituplná zarosila mnohé, i přednášejícího oko. Závěrek odpůldne tohoto byli naši Vác. Tureček a Vác. K. Triska při frašce: Pan Buchta před parádou.

Jsem hotov. Viděli jsme, že jest zapotřebí pořádati přednášky, viděli jsme též, že jsou uznávány a podotýkám, že sboru našemu prospěje to velmi jak na přízni, i na uznání. Těšíme se na příští, a za minulou vzdáváme díky všem účinkujícím i výboru pořadajícím.

12., v sobotu večer, uspořádali členové a „Vlasta“ soukromou zábavu, (pusť — maso jim byl tuze dlouhý), jejíž účelem mělo býti sbratření (snad též sesestření?) členů a členkyň, kterou však zvrhlo špatné počasí; sčastnilo se nás pouze 34 členů a as tolik sestřiček Sokolek. Zábava byla milá a upřímná a jest přání, by se takých více pořádalo a po případě mohou se spojit s besedními veřejnými schůzemi, které nikterak u našeho sboru ujmouti se nechtějí. Přikládám velký význam podobným shromážděním, zvláště veřejným, která u nás povždy postrádána jsou, ač znatelně nutná.

Zábavní schůze naše, vždy po I. sbor. schůzi, jsou již dnes členy oceněny, a po několik již schůzí byla vhodná látka k debatám poskytnuta a sice ona, o které jsem se v mém minulém dopise zmínil, a která, mluvě řečeno, přinesena na denní světlo veřejnosti, působila jako když malý hrom udeří do té naší svornosti v našem. Kdekoliv jsem se sešel s nějakým známým, tu mi zvěstováno, že se mi za moji ochotu dostane nejméně utržení hlavy a hození ji mezi oči, neb jednoduše, že budu věšen atd., takže jsem se těšil na tu schůzi sborovou, jako na malé nebičko. Nechme žertů; však z předchozího jsem seznal, že jsem si dovolil trochu mnoho — najednou pravdy povědět, což pak mělo i ve sborové schůzi své následky. Předně podána stížnost proti dopisovateli, a zároveň by bylo odvoláno poznamenání — oh ty osudné záorky — kteréž dotýká se pověsti, etí osobní a zlehčování dobrého jména. Osudě, býti tak v Rakousku, to bych raději zlomil obě nohy — peru svému. Na to dobré výsledky účinku dopisu, který musel ve schůzi býti přečten, se jeví. Ani ve snu by mi nebylo nikdy napadlo, že ti kteří rodičové holdují zásadě, o které by se u nich nikdo nenadál a kdo přítomen, mohl seznat, že barva přiznána byla na pravém místě a v pravý čas. Členům sboru bylo vhod, že konečně přišla na řadu otázka ta ve schůzi, a sčastnili se čile dobaty. Ano, šlo se dost daleko a jelikož vše na světě má zakončení své, tak i naše památná březnová schůze byla ukončena. Vidím se však nucena všem těm, kteří se snaží falešně sobě poznámku moji o náčelníku sboru našeho vykládati, lépe objasniti, což jest jak přáním podavatele stížnosti, (z kteréž stížnosti prodebatováním úplně sešlo) tak i sboru samého. Bratr náčelník přiznává úplnou svoji uznalost mému dopisu, i pravost jeho, však obává se, že poznámka má vykládána může býti prý dvojsmyslná a sice, že jako by on byl sám navštěvovatelem a stoupencem osady evangelické, aneb, že jej, pana pastora, zval jako každého jiného hosta do tělocvičny naší. On, br. náčelník přiznává, že jednal s úmyslem poslednějšího, tedy ze slušnosti. Nyní mi ještě uloženo, bych podal, s jakým úmyslem jsem poznámku onu učinil. Ten jest: Když vidím, že největší vliv mající a veškerou úctu nás všech členů požívající úd věnuje svoji ochotu a péči osobnosti, (což by jinak na pořádku bylo,) o které za 14 dní na to slyším, že se snaží založiti dětskou tělocvičnou školu ve své kapli či krámě páně, nejsem pak oprávněn poukázati a varovati slabým svým perem na to, by pracovalo se ještě našim vlivem ku svému, v pravém toho slova smyslu seslabení? Nebyl dopis můj psán dosti zřejmě, a potřebuje dnes tolik místa ku uspokojení snad individuality, neb ješitnosti žel vždy slavných „Já“?! — Bratři, jak rádi všichni patříme na naši školu tělocvičnou, s jakou vzpruhou všichni i my pracujeme, jen by škola se udržela. Víme předobře, že dnes škola

naše soustředěně v sobě většinu, ba téměř veškeré dítky české svobodomyšlné školy zdejší. Nuže, býti založena škola jiná, odkud že dítky pro ni se nabudou. Odtud, kde již velkou úsilovností a nákladem shromážděny jsou. Vězte, že dnes máme 221 dítek! — A proto, Sokolové, apelují na vás na všechny, nedopusťte nikdy, by rodina naše utrpěla té nejmenší trhlíny, která jest vždy pak osudnou. Proto se cítím úplně spokojeným, jsa si vědom, že pokud dopisovati budu do orgánu našeho, budu celou svojí duší hájiti celistvost naší jednoty a to hájení doufám, že nebude více „rýpáním“ nazýváno, že bych chtěl neb měl kteréhokoliv člena v dopise mém urážeti, jest čirý nesmysl, a důvěrně onu vyvolala jedině poznámka o bratru náčelníku V. K. Třískovi, a pouze z té příčiny poukazují na první dopis můj z tohoto roku; dnes již vím, že i u nás jest těžko pravdu povědět do očí. A než jen a jen chváliti, to jsem vždy hotov složit svůj úřad, neb psáti s rukama svázanými, raději nepsati. Vím, jak dovedl se každý z předcházejících našich dopisovatelů vyjádřiti a že byl vždy nvržen do nemilosti, stalo se proto, že projevil svoji pravdu nepokrytě a ten, jehož se týkalo, nedovedl pravdu oné čeliti. Zadosťucháním mi jest, že jsem se přesvědčil rozvlněním ruchu našeho, i o těch, o kterých jsem měl za to, že jsou aspoň takoví, za jaké se vydávají, potřebovali oné pravdy, již se jim bylo dostalo, nejvíce. Na příště však budu zbařen všech podobných nepříjemností, neb jest již veřejným tajemstvím zde, že bude vydán v krásné vazbě seznam všech těch saint louiských svobodářů slavné pověsti a po celých Spoj. Státech číslo po 25c prodáváno bude. Budu jeden z prvních, jenž si výtisk zaopatří.

Na konec mého dopisu nechávám sobě vzácné potěšení, vzbuzující popsaní našeho veřejného cvičení, které se odbyvalo dne 27. března, kterýmž se měsíc tento u nás zavděl. V den ten hleděli jsme vstříci opět nové pili a práci v té naději, že učiníme zadosť svým povinnostem. Ukázati jsme chtěli činnost svou za uplynulý rok před veřejností v celé své síle. Počasí nám skutečně tentokrát zase — selbalo, jako z udělání. Proto přece sešlo se hojně obecně, což učinilo obavy naše o finanční zdar veřejného neopodstatněné. Program byl pečlivě sestaven, a skládal se ze dvou dílů.

Díl I.

1. Overtura — Orkestr.
2. Poklus a cvičení na koze — žáci od 6—9 roků.
3. Cvičení s dřevěnými kruhy se zpěvem — žákyně od 6—14 r.
4. Cvičení na 2 bradlech a 2 koních — žáci od 9—14 r.
5. Cvičení s činkami — žákyně od 14 r.
6. Cvičení na hrazdě a koni na šíř — čekanci od 14—18 r.
7. „Ku předu, ku předu!“ — zapěl Hlahol.

Díl II.

1. Overtura — orkestr.
2. Proslov — br. starosta Ant. Pešout.
3. Prostná cvičení — členové.
4. Cvičení na kruzích — I. družstvo.
koni na dél — II. družstvo.
bradlech — III. družstvo.
5. Cvičení s dlouhými tyčemi — členové od 35 r.
6. Skupiny pohyblivé — členové.
7. Cvičení na koni na šíř — I. družstvo.
hrazdě — II. družstvo.
koze na šíř — III. družstvo.

Nyní chei bratřím veškerým sděliti, že vystoupení toto sboru našeho bylo nejmohutnější, jakého jsme kdy byli svědky. Veškerá čísla byla dobře nacvičena a výborně provedena. Zvláštní přesnost ve všem byla znatelná u žactva denní tělocvičné školy, a příchod i odchod ku a od nářadí byl vzorný, co mile a pěkně se vyjímal. Vše bylo znáti, že úplná kázeň ovládá tu naši mládež, což sloužilo jich cvičitelé i sboru našemu ku cti.

Cvičení dívek s kruhy (č. 3. díl I.) bylo překrásné a velice ladně provedeno, a při druhém oddílu byli jsme opět mile překvapeni, když přes 60 těch cvičenek současně pělo českou píseň s nápěvem „Hail Columbia“. Píseň ta byla dobře nacvičena a pěna mohutným chorem, nadehnula celé shromáždění k mocnému projevu radosti. To práce cvičitele našeho.

Čekanci na hrazdě pod dozorem náčelníka, počínali sobě statečně a sklízeli jednotlivě za své výkony salvy potlesku.

Proslov bratra starosty, poukazující na prospěch, plynoucí ze soustavného tělocviku, byl pečlivě sestaven br. Pešoutem, v němž nehledanými slovy objasnil postavení naše v národním životě a obšírněji poukázal na povinnosti členstva, příznivců i přátel, jakož i žactva sboru našeho. Litovati dlužno, že šum naplněné síně nedovoloval, by řeč ona byla ode všech náležitě pochopena. Pro příště záhodno, by bratr cvičitel sestavil veškeré žactvo i členstvo do řad, tak aby se docílila lepší tichost, aby proslov lépe vyslechnut býti mohl.

Prostná, počtem 20 členů, provedená v pěti čtyřstupech v pěti oddílech, vykonána byla tentokrát téměř bez chyby (jak mi byl br. cvičitel sdělil, neb jsa sám činným, toto dobře nemohl pozorovat), a odměnou nám byl stejnodobý, dle hudby potlesk.

O cvičení prvního družstva na kruzích dlužno říci, že byla poetivě, většinou na sílu (tah) cvičena, což lépe slušelo, než všelijaké „krkolomy“.

Sokol Kovářik z Crete, Neb., cvičil tento den s námi. Jeť on dobrý cvičenec, dělal nám i sobě čest. Díky jemu; zdržuje se zde za studiem lékařnictví a vždy v neděli dopoledne s námi si zacvičí.

Co dále bylo novinkou u nás? Dvě čety členů od 35—60 roků, kteří pěkně cvičili se šplhady (tyčemi) prostocvik ve 4 oddílech, což se velice líbilo, a sklízeli si bouři potlesku. Dokázali tím mnoho, jich vytrvalost byla železná. Doufám, že i po veřejném ve cvičení neochabnou.

Těž 6 skupin pohyblivých, jež stavělo celkem 24 členů, bylo nadšeně přijato co novinka.

Celkem veřejné naše potkalo se s úplným zdarem, za nějž povděční jsme neunavnému našemu cvičiteli, T. Ulrichovi, neb když je vylét takovou spořádanost tolika žactva, vzbuzuje obdiv i úctu zároveň.

Bratr starosta, A. Pešout, odevzdal cvičiteli jménem sboru kytici čerstvých květin co projev uznání jednoty naší, neb dobře víme, práce taková že není ani k zaplacení.

Je po veřejném a v tělocvičně? O brázo! Nu? že ne? Před ním nás cvičilo aspoň 26—30 a po něm v prvním cvičení 18, v druhém 14. Co to má znamenat? Starý, prastarý zvyk? Jen chutě do toho. 12. června bude nové veřejné vystoupení sboru při výletu a pak župní závody! — Členů ku sboru zas přibývá a žactva teprve! Sokolek cvičí stále 14 až 18 a jsou naši chloubou.

Br. Petr Pícha jest nyní třetím naším záslužným členem a všichni tři jsou volni platit plný poplatek ku sboru. Jak pověděl N. J. S. za 5—6 roků, zůstane-li článek taký v platnosti? Ponechávám to výboru a sjezdu.

Na zdar!

Fr. Široký, dop.

* Z Těl. Jednoty Sokol v Liberci v Čechách došel nás dopis, jež tuto podáváme: „Ct. bratře Štulíku! Přijmi vřelý pozdrav od pronásledovaných a utiskovaných bratří z české vlasti; tlumoč pozdrav náš i ostatním bratřím zaoceanským. Těšíme se velice ze sympatií Vašich, jakož i neméně z horoucích citů, které chováte k dalně vlastní české, kdež jsou vlastní synové její tak pronásledováni jako ti nejhorší zločinci, a to jen proto, že se hlásí ku svým právům. Zvláště nám v poněmčilých místech je velkou útěchou i vzpruhou myšlenka, že i bratři američtí jsou nás pamětlivi a s námi cítí. Děkujeme vřele za laskavě nám zasláný časopis „Sokol Americký“, který rádi čteme, avšak předplatit si ho nebylo by nám možno, jelikož jsme jednota chudá. S bratrským „Na zdar! všem bratřím za mořem, voláme pozdrav za tělocvičnou jednotu Sokol.—V Liberci, dne 13. února 1898. — MUDr. Václav Šamánek, starosta. Jos. Jalovička, t. č. jednatele.“

* Součinnost učitele a lékaře ve škole dokazoval Dr. Pauli z Lübecku na XII. mezinárodním sjezdu lékařském v Moskvě v přednášce své o vlivu školy na zdraví a tělesný vývoj dítek. Mluvě o přetěžování školní mládeže uvedl školní nemoce; zkrivení páteře, krátkozrakost a poruchu krevního oběhu. Vytýká rodičům, že neuspokojí se vyučováním školním a nutí dítky, aby ještě po škole zaměstnávali se hrou na piano, šitím, vyšíváním, malováním a p. Dokazuje statisticky, že čím více se žactvu ukládá učiva, tím více je krátkozraké, 1 proc. ve školách obecných, 10 procent na reálkách, 28 procent na gymnasiích. Cituje Streslacha a Friedricha, kteří dokázali, že dvouhodinná přestávka v poledne nestačí ku

zotavení školáka od únavy školní práce celého dopoledne. Mezi jednotlivými hodinami měly by se dopřát přestávky, hodiny samy měly by se zkrátiti a odpolední vyučování mělo by odpadnouti, jak tomu na lubebeckém gymnasiu. Od r. 1883 trvá zde jedna hodina 45 minut, pauza k osvěžení 10 minut; odpoledne se nenú. Dlužno pečovat o tělocvik, ač i tento přivodí nejčastěji duševní únavu, i hry (jednou nebo dvakrát týdně odpoledne, když je prázdno) a o pohyb (jízdu na kole, plavání, bruslení). O prázdninách nemá se nic pracovat. Aby se tyto novoty mohly provádět, má mít každá škola lékaře, který nemusí být úředním. Ovšem nezbytno učitele v hygieně školní zasvěcovati. Kraepelin řekl: lékař a učitel musí spolupůsobiti. Lékař nechť zřídí a poruchy vyzkoumá a zásady tělesné i duševní zdravotní školní objasní — učitel nechť výsledky lékařské činnosti provádí a uskutečňuje. — Dr. Virenus z Petrohradu dokazoval, že přetěžování školní mládeže závisí na zevním zařízení školy, slabé tělesné soustavě a nedostatečném zdraví dětí, nepoměru mezi prací a silami i schopnostmi dětí a skládajícím zřízením školním. Závady vychovatelství novodobého spočívají v tom, že nevěnuje se náležitý zřetel harmonické výchově, činnost duševní převládá zde, výcvik nervstva na obvodu těla je zanedbáván, projev vůle dítěte je opomíjen, poněvadž není náležitě pozorován duševní jeho život, vyučovací soustava je nedostatečná, není dbáno na to, aby byl vyhledán poměr mezi vyučovacím pořádkem a schopnostmi dětí a konečně duševně je mládež přetěžována mnohostí hodin, nevhodně rozdělených.

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 4. dubna 1898. — Starosta, br. Al. Wokal, zahájil schůzi. — Nepřítomen br. Kačerovský. — Zápis o schůzi minulý po přečtení přijat. — Br. Jos. Wocel, člen jednoty newyorské, zaslal protest proti jednání této jednoty, jež přes jeho odvolání se k jednotě trvá při původním rozhodnutí svém o jeho nevolitelnosti do výkonného výboru. Ku propracování této záležitosti jmenuje starosta do stížního výboru bratry Chrástila, Vozábu a Brodila. — Br. J. C. Koukol, jeden z počtářů při závodech župy Chicagské, zaslal dopis ohledně platu; jednatel sděluje, že záležitost mezi tím byla již vyřízena. — Ku vědomí vzat dopis br. Jurky ze St. Paulu. — Výbor jmenovaný v minulý schůzi ku prohlédnutí stanov T. J. Sokol v Bohemii, sděluje, že ničeho závadného ve stanovách dotyčné jednoty nenalezl. Jednatel schválené stanovy jednotě vrátí. — Výbor tělocvičný oznamuje, že s jednatelům vypracoval seznam potřebných tělocvičných spisů a že jednatel tytéž již objednal. — Výbor zvolený ku vypracování návrhů stanov ku sjezdu sděluje, že odbýval dosud jednu schůzi, v níž některé články projednal; zprávu podá, až s prací svou bude úplně hotov. — Na to schůze skončena. F. Lier, zapisovatel.

Příjem a vydání Nár. Jed. Sok. v březnu '98.

Příjem.	
2. Sokol Čech v Clevelandu, dopl. na III. '97	\$ 4.40
spl. na IV. '97	5.20
4. T. J. Klatovský Sokol v Chicagu, dopl. na I. '96	11.00
spl. na II. '96	4.00
7. Těl. Jed. Sokol Brooklyn za II. '97	3.80
Br. Fr. Lier došlé předplatné z Čech	3.00
17. T. J. Sokol Podlipný, Detroit, dopl. na I. '97	2.20
za II. '97	13.20
spl. na III. '97	9.60
19. B. W. Nejedlý za ohlášku z Chicaga	5.00
Dr. K. Štulík předplatné	4.20
Ohlášky	19.50
24. Těl. Jed. Sokol, Prague, Neb., za IV. '97	5.10
I. '98	5.60
spl. na II. '98	3.00
26. T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans., za I. '98	7.60
Sokol Cleveland v Clevelandu, za III. '97	14.90
30. K. Vlach, Philadelphia, na knihy	.45
Č. Am. Jed. Sokol v St. Paul, dopl. na II. '97	.40
spl. na III. '97	5.60
31. Sok. Jed. Blesk, Baltimore, dopl. na I. '98	27.00
přepř. na II.	.20
Celkem	\$154.95
Hotovost z před. měsíce	1012.50
Dohromady	\$1,167.45

Vydání:

19. Počtářskému výboru o závodech župy Chic.	\$15.00
Drn. K. Štulíkovi v Chic., poč. Sok. Am. za únor a březen	40.00
Celkem	\$55.00
Příjem	\$1167.45
Vydání	55.00
Hotovost	\$1112.45 a sice v bond. Spoj. Států
(v kupní ceně)	\$339.00
V rukou pokladníka	773.45
	\$1,112.45

Příjem a vydání N. J. S. za IV. čtvrtletí úč. r. 1897.

Příjem:

Příspěvky a zápisné od sborů a sice:	
Abie: Těl. Jed. Sokol Karel Jonáš	3.01
Baltimore: Sok. Jed. Blesk	28.70
Bohemia: T. J. S. Bohemie	6.00
Bruno: T. J. S. Žižka	11.70
Cleveland: Sokol Cleveland	17.30
„ Čech	62.40
„ T. J. S. Nová Vlast	20.90
Crete: Těl. Jed. Sokol	15.90
Detroit: T. J. S. Budivoj	9.70
Philadelphia: Sok. Jed. Slovan	11.00
Humboldt: T. J. S. Komenský	2.80
Chicago: T. J. S. Tábor	8.40
„ Tyrš	13.90
Little Ferry: Těl. Jed. Sokol	3.00
Linwood: Těl. Jed. Sokol	3.40
Manitowoc: Čes. Am. Sokol	8.50
Milligan: Těl. Jed. Sokol	10.00
Milwaukee: Těl. Jed. Sokol	46.70
Newark: Těl. Jed. Sokol	8.60
New York: L. I. City: T. J. S. Fugner	14.40
Morrisania: T. J. S. Svornost	8.60
Těl. Jed. Sokol	95.80
Omaha: Těl. Jed. Sokol	15.10
Oxford Junction: T. J. S. Český Lev	5.60
Prague: T. J. Sokol	5.90
Racine: T. J. S. Mladoch	19.00
South Omaha: T. J. Sokol	8.30
Wilber: T. J. Sokol	19.20
Wilson: T. J. S. Karel Jonáš	2.38
Celkem	\$486.22
Splacená záloha na náčinní	30.00
Úroky z bondů	3.00
Sokol Americký	.75
Úvahy a řeči Dra. M. Tyrše	2.25
Knihy	3.09
Celkem	\$525.31
Hotovost od před. čtvrtletí	832.45
Dohromady	\$1357.76

Vydání:

Těl. J. S. Bohemia v Bohemii zálohu na náčinní	60.00
Sokol Americký	376.60
Župní závody v Chicagu	15.95
Poštovné, dovozní atd.	7.20
Tiskopisy a pod.	11.50
Služné	37.50
Celkem	\$508.75
Příjem	\$1357.76
Vydání	508.75
Hotovost na nový účetní rok	849.01
a sice v bondech Spoj. Států	339.00
Na bance a v hotovosti u pokl.	510.01
Dohromady	\$849.01

Pisemnictví.

Svobodná Škola. Měsíčník, věnovaný zájmům českých svobodomyšlných škol ve Spoj. Státech, vydávaný Sbořem Zástupců, pro dobro svob. sobotních a nedělních škol. Předplatné na rok 10 ctů. Adresa: Svobodná Škola, 702 Loomis St., Chicago, Ill. — Doporučujeme zmíněný časopis k hojně podpoře všem Sokolům.

Listárna redakce.

Br. Olšaník v Moskvě. — O Americe v evropských časopisech bájí různé nesmysly. Děláme zde železniční kolejnice jako jiné železné a kupujeme je i z Anglie. Domů z papier-maché tu nestavíme, aniž podlah. Zhotovují se zde však z massy té různé ozdoby na stropy a stěny.

Těl. Jed. Sokol v Loděnici v Čechách. — Objednávku vaši zaslali jsme Pokroku Západu.

Členové noví a vyloučení.

Ze Sokola Chicago vystoupili Karel Řehna a Ladisl. Koehler. Josef Plaček, taj.

Ve schůzi Těl. Jed. Sokol Omaha přijat nový člen Fr. Kotěra. Boh. W. Bartoš, taj.

Do Těl. Jed. Sokol v Prague, Neb., přistoupili: Václav Urban, Frant. Růžek, Fr. Fujan a Jos. Pecival. Vyloučení pro neplacení: H. Fingejdo, Jos. Bělovič a V. J. Kačer.

Sokol Cleveland, v Clevelandu, O.: Přijat Josef Klier.

Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijati: Václav Vlach, Karel Matějka, Fr. Bartoš a Fr. Šandara. Odstoupil: Vác. Kulíšek. Fr. Štětka ml., t. č. jed.

Oznámení.

Sbor T. J. Sokol v St. Louis, Mo., uzavřel ve schůzi dne 28. března t. r., že volba cvičitele odbyvána bude dne 25. dubna t. r. Nabídky pouze v zapečetěných obálkách nechť jsou podávány jednatelem sboru před zahájením schůze, nejdříve do příští volby.

Na zdar!

W. J. Janisch, jednatel.

Sokolům v St. Louis, Mo.

Sloužíž všem br. Sokolům k vědomí, že pořadová cvičení se odbyvají každého měsíce v pátek večer (vždy po druhé schůzi sboru) od 8 hod. do 9, pak budou vždy uspořádány téhož večera poučné rozmluvy o tělocviku, jakož i jiné debaty.

Pravidelná cvičení členů jsou v úterý a v pátek od 8.15, v neděli ráno volné. Veřejné cvičení se připravuje na den 27. března t. r. Na zdar! Vác. K. Třiska, náčelník.

Náčelníkům župy Střední.

Náčelníci Jednot sdružených v župě Střední jsou žádáni, aby v záležitostech sokolských se obrátili na župního náčelníka Sokola Petra Straku, č. 1317 Lloyd St., Milwaukee, Wis. a zároveň své úplné správné adresy tomuto zaslali. Na zdar!

Zasílejte

ve prospěch německým ohrožených jednot Sokolských v Čechách upotřebené známky poštovní, korrespondenční listky s pohledy měst a pod. poštovní tiskopisy redakci tohoto listu, jež je do Čech zašle.

Dr. K. Štulík,

525 So. Lincoln st., Chicago, Ills

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ V NEW YORKU:
Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.; J. Kadlec, náměstek, 320 E. 71st St.; Jos. Říha jed., 434 E. 58th St. Fr. Lier tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Wocel pokladník, 1481 Ave. A; Jos. Brodíl, Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Fr. Chrástil. Náč. A. Tesar, 1312 First Ave., New York, podnáč. J. Pavlík.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: starosta J. Beníšek, jed. A. Voříšek, 338 E. 71st St. pokladníci V. Hampl, Ferd. Martyny, A. Heida, náč. Fr. Zborník E. Islip, L. I., N. Y., místonáč. F. Martyny N. Y., F. Vančura L. I. City. SOK. JED. BLESK Baltimore; jed. F. Štětka, ml., 809 N. Castle St. T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St. T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., taj. V. Utratil, 392 Honeywell St. S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrástil 1929 Vanderbilt Av. Tremont T. J. SOK. Newark, Al. Vlasak, 280 Hundrton St. T. J. SOKOL, New York; taj. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St. T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinca Březina, 38 Cross St. SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1721 Alder St. T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., Fr. Weigel, jed. T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., Fr. Tůma, taj. T. J. SOKOL, Little Ferry, N. J., Vác. Tůma, P. O. Box 11

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha, náčelník V. K. Třiska, 1911 Geyer Ave., St. Louis, podnáčelníci Franta Filip, Boh. Ninger. T. J. SOKOL ŽIŽKA, Bruno, Neb.; taj. Frank Zelený. TYRŠ C. R. SOK., Cedar Rapids, Ia.; J. J. Hrbek 1306 S. 2nd St. T. J. SOKOL, Crete Neb. taj. V. A. Souhraďa T. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Mat. M. Štáva. T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave. T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota. T. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Pták, tajemník. T. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrdý, jed. T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otrádkovský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So. T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. W. J. Janisch, 1802 Dolman St. T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt T. J. S. JIRÍ PODEBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr. T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan. T. J. SOKOL, Prague, Neb., Tom. Vlasák, zap. T. J. SOKOL, Abie, Neb., V. J. Uřidil. T. J. S. KAREL JONAS, Wilson, Kansas; jed. J. W. Somer.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.

Ústřední výb.: Před. J. Zahorík, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandl. P. Straka, náčelník, 1317 Lloyd St., Milwaukee; podnáčelníci J. Zahorík, Milwaukee; O. Fryš, Detroit. SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St. T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., Ed. E. Mráz, 56 Iona St. SOKOL CLEVELAND, taj. Frank Skala, 158 Croton St. T. J. S. BUDIVOJ, Detroit Mich. J. C. Tobias 71 Home B'k Bldg T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; F. Masák, st., 352 Lowett Av. ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. J. Hejduk, 708 Chicago St. TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; H. Vrba, 621 Chestnut St. T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. E. Dvořáček 1505 Superior St. Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., Ant. Jurka, 16 Douglas St.

Župa Chicagská, sídlo v Chicagu, Ill.

Ústř. výbor: Náč. Anton Haler, 703 Alport St.; místonáč. Václav Lukeš, 963 W. 18th Pl. a Al. Jirsa, 504 Hermitage Ave.; pokl. Jan Roztočil, 205 Augusta St.; taj. Fr. Novotný, 1114 Turner Ave. KLATOVSKÝ SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 970 W. 19th St. PLZ. SOK. Chic. a V. Kalík, 702 Loomis St. Schůze 2. a 4. čtvrtky SOKOL CHICAGO, Chic. jed. Jos. Plaček, 1044 Troy St. SOKOL SLOVANSKA LIPACHICAGO, Jind. Hájek, 133 W. Taylor St. TĚL. J. ČECHIE Chicago; taj. Jos. Kutilek, 764 Milwaukee Ave. T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. Tittl, 625 Laflin St. T. J. S. TABOŘ, Chicago, Ill., jed. Jan Vrstil, 1528 So. 41 Court. T. J. S. VLAST, Chicago, Ill., Mat. Pešek, 183—28th Pl.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-amerie. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské. VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 434 E. 58th St., New York. Všecké dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadateli.